

aduguns

Otrdiena ● 2017. gada 7. februāris

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

Koka figūras

8.

Īsziņas

Turpinās cīņu!

Laimīgi svētdien noslēdzās Pasaules kausa izcīņas posms bobslejā četrinieku ekipāžām Īglā. Sacensībās uzvarēja Latvijas vadošā pilota Oskara Melbārža komanda, kurā startē arī mūsu novadnieks baltinavietis Arvis Vilkaste. Uzreiz pēc otrā brauciena finiša viņu bobs piedzīvoja nepatīkamu incidentu - kamanas ietriecās betona konstrukcijā. Neviens no bobslejistiem traumas neguvā. Melbārža ekipāžā šīs pašas kamanas izmantotas pasaules čempionātā, kas no 17. līdz 26. februārim risināsies Vācijas trasē Kēnigszē.

Lems par skolas likvidāciju

9.februārī Balvu novada domes sēdē deputāti lems par Briežuciema pamatskolas likvidāciju, kuru plānots uzsākt 1.martā un pabeigt 31.augustā.

Izsludina vēlēšanas

Pagājušās nedēļas nogalē Centrālā vēlēšanu komisija izsludināja 3.jūnija pašvaldību vēlēšanas un noteica republikas pilsētu un novadu domēs ievēlamā deputātu skaitu. Pavisam 119 pašvaldību domēs būs jāievēl 1614 deputāti. Latvijā tikai Jēkabpils un Mārupes novados, salīdzinot ar iepriekšējām pašvaldību vēlēšanām, notikušas tādas iedzīvotāju skaita izmaiņas, kas ietekmē šajās pašvaldībās ievēlamā deputātu skaitu. Tā kā Jēkabpils novadā iedzīvotāju skaits sarucis, tad šajās vēlēšanās būs 9 deputātu vietas (līdz šim 15). Savukārt Mārupes novadā, kur iedzīvotāju skaits palieeinājis, 17 deputātu vietas (līdz šim 15). Mūspusē ievēlamā deputātu skaits nemainās: Balvu un Viļakas novados – 15, bet Rugāju un Baltinavas – 9.

Uzvar konkursā

Atkritumu apsaimniekošanas firma "ZAAO" informē, ka konkursā "ZAAO mēneša jautājums" janvārī piedalījās 300 dalībnieki no 21 ZAAO darbības reģiona skolām. Janvārī par uzvarētājiem atzīti trīs skolēni, tostarp Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles 5.klases audzēkne Kate Līcite.

Nākamajā
adugunī

- Laura Lo - par sevi un mūziku
Rugājiete piedalās konkursā "Supernova"
- Mūsējiem ir oriģinālas idejas
Vērtē konkursa "Laukiem būt!"
pieteikumus

Foto - E. Gabranovs

Brīnišķīga dāvana. Balvu "Gada jauniešu balsts" šogad saņēma divi nominanti – jaunsargu instruktors Guntis Liepiņš un Balvu Sporta centra treneris Ingus Zaharāns. Par visemocijālāko mirkli Ingus atzina savu audzēkņu ienākšanu zālē ar rozēm rokās: "Bija milī redzēt futbola komandu. Paldies bērniem un viņu vecākiem par brīnišķīgo dāvanu!"

Pasniedz "Jauniešu gada balvas 2016"

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu muižā jau sesto gadu pēc kārtas Balvu Bērnu un jauniešu centra komanda aicināja mūspuses jauniešus un pieaugušos uz "Jauniešu gada balvas 2016" pasniegšanas ceremoniju.

Kā pirmo uz skatuves aicināja Alīnu Loginu, kuru godināja nominācijā "Gada brīvprātīgais" vecuma grupā no 18 līdz 25 gadiem. Jaunieti speciāliste jaunatnes politikas jautājumos Gunita Prokofjeva raksturoja kā cilvēku, uz kuru var paļauties. Jāpiebilst, ka šajā nominācijā bija pieteikti ne mazāk atraktīvi jaunieši Elvis Garais un Alise Nikandrova. Divas jauniešu gada balvas aizceļoja un Briežuciemu. 9.klases audzēkne Samanta Šubrovska mājup aizveda balvu "Gada jaunietis skolā vai pagastā" līdz 17 gadiem, bet Briežuciema ielu vingrotāju komanda "Extreme" kļuva par nominācijas "Gada jauniešu

organizācija" vecuma grupā līdz 25 gadiem uzvarētājiem, turklāt puiši saņēma atzinību arī sociālo tīklu balsojumā. Ielu vingrotāju vadītājs Arnis Timirbulatovs lepojas, ka Briežuciemā dzīvo aktīvi bērni un jaunieši: "Ja mums būtu iespēja izteikties un lemt izglītības ministra vietā, mēs viennozīmīgi iestātos pret mazo lauku slēgšanu." Puišiem piekrīt Samanta. "Briežuciema pamatskolas slēgšana ir pārsteidzīgs lēmums, jo mūsu skola ir izcila, turklāt skolēniem ir ļoti labi rezultāti. Mazajās skolā ir spēks – mums ir paši labākie skolotāji un paši labākie skolēni!" uzskata jauniete. "Tur ir dvēsele," piebilda arī skola direktors Aigars Keišs. Taujāta, kā vērtē augsto novērtējumu, Samanta atzina, ka gada nogalē saņemtā balva "Zelta čiekurs" Briežuciemā un atzinība novadā ir viņas darba novērtējums. Savukārt direktors solīja turpināt darbu un, ja nepieciešams, iet cauri sienām.

* Turpinājums 4.lpp.

Draudzības spēles
dambrētē.

7. lpp.

Manto
māju ar
kaķiem.

6. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
651 diena!

Vārds žurnālistam

Sanita Karavocička

Pašvaldību avīžu ierobežošanai nav politiskās gribas, un mūsdienu apstākļos tas faktiski nozīmē tikai vienu – reģionālajai presei gals pienāks ātrāk, nekā to domājam, tā smagu sirdi nākas secināt pēc pagājušajā ceturtdienā Saeimā notikušā balsojuma. Diemžēl priekšlikums, kas paredz likumā noteikt, ka valsts un pašvaldību institūcijas nedibina un neizdod kā masu informācijas līdzekļus periodiskos izdevumus un interneta vietnes, otrajā lasījumā noraidīts. Deputāti vairāk nekā skaidri pauduši nostāju šajā jautājumā.

Godīgi sakot, pārsteidz valstsvīru argumenti, ar kādiem daži pamato savu balsojumu ‘pret’. Viņi saka, ka ne visur Latvijā ir reģionālie laikraksti, tajos nestrādā profesionāli žurnālisti, vairums laikrakstu pieder noteiktiem politiskiem spēkiem utt... Piedodiet, bet vai pašvaldību avīzes, kas bez normativajiem aktiem, domes lēmumiem, cenrājiem un pat TV programmām publicē arī intervijas, slavinošus rakstus par saviem labajiem darbiem, kas paveikti, vienmēr ir objektīvas? Tās taču izdod pie varas esošās partijas. Turklat par mūsu nodokļu - maksātāju naudu! Žurnālistu asociācija aprēķinājusi, ka pašvaldību avīžu izdošana pašvaldībām Latvijā gadā izmaksā vidēji 100 000 euro! Reģionālajai presei tāds budžets varētu tīkai sapņos rādīties. Mums jāizdzīvo, kā spējam, mākam, varam, kaut gan patiesībā tas ļoti atgādina Dona Kihota cīņu ar vējdzirnavām. Realitāte ir skaudra - pērn vasar savu darbību jau beidza Preiļu reģionālais laikraksts “Novadnieks”. Kā sarunā izteicās tās redaktore, tā ir tikai aisberga redzamā daļa... Diemžēl mums jābūt gataviem, ka pašvaldību avīzes turpinās postīt mediju un reklāmas tirgu, ūnāgs vēl atlikušos reģionālos preses izdevumus un imitēs žurnālistiku. Tīkmēr politiķi varēs sist plaukstas un svīnēt savu uzvaras gājienu...

Latvija

Tiesībsargs: VID galīgi nesekmējas ar labas pārvaldības principa ievērošanu. Valsts iepēmumu dienests (VID) savā darbībā neievēro Administratīvā procesa likumā noteiktos principus, un tam galīgi nesekmējas ar labas pārvaldības principa ievērošanu, – paudis tiesībsargs Juris Jansons. Ja, piemēram, persona kavējas ar kādas informācijas sniegšanu VID, tad dienests reāģējot diezgan represīvi, savukārt, ja pats VID nereāgē uz personu iesniegumiem likumā noteiktajā termiņā, tad par to nekas neesot. Tas secināts Tiesībsarga biroja veiktajā VID darbības izvērtējumā. Jansons skaidro, ka secinājumi un ieteikumi ir apkopoti un nosūtīti finanšu ministrei un VID ģenerāldirektorei.

“De facto”: Jūrmalā iecerēta “zelta sporta zāle”. Aizbildinoties ar bērnu interesēm, Jūrmala vēl pirms pašvaldību vēlēšanām grib sākt skolas sporta zāles būvniecību par neticami augstu cenu - apmēram 16 miljoniem eiro, ziņo Latvijas Televīzijas raidījums “de facto” norādot, ka par šādu summu daudzfunkcionālās sporta halles varētu izbūvēt vismaz trīs skolās. Lielupes pamatskolā vieta paredzēta 400 audzēkniem. Taču tajā mācās divas reizes mazāk bērnu. Atšķirība starp pieejamo vietu un reālo skolēnu skaitu ir viena no lielākajām Jūrmalā. Taču tieši šeit pašvaldība ieplānojusi būvēt līdz šim plašāko un dārgāko sporta zāli pilsetā. Tā izmaksās trīsreiz dārgāk nekā nesen būvētā halle pie Jūrmalas Valsts ģimnāzijas. Kauguros nesen atklātās sporta halles būvniecība izmaksāja trīsreiz lētāk - 5,3 miljonus eiro. Paredzēts, ka naudu sporta zāles būvniecībai pašvaldība aizņemsies Valsts kasē, bet pašlaik vēl nav skaidrs, vai tā tiks izsniegtā.

Latvijā šonedēļ sals sasniegas -20 grādus. Latvijā visu šo nedēļu saglabāsies sals un laiks būs pārsvārā saulains, prognozē “Global Forecast System”. Naktis termometra stabīnš vietām noslīdēs zem -20 grādiem. Aukstākās diennaktis būs otrdiena un trešdiena, kad valsts austrumos arī dienas vidū gaisa temperatūra nepakāpsies virs -10 grādiem, bet naktis termometra stabīnš vietām noslīdēs zem -20 grādiem.

/No portāliem www.kasjauns.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv

Balvu slimnīcai kvotas pērnā gada līmenī. Vajadzētu pietikt

Nevar sūdzēties par valsts apmaksāto pakalpojumu kvotām

Maruta Sprudzāne

Jaunais gads skrien uz priekšu. Pacienti jautā, kā ir ar valsts apmaksāto pakalpojumu kvotām - vai tās zināmas, cik ilgam laikam pietiks? Par šo un citiem jautājumiem skaidrojumu sniedz Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības izpilddirektore EVA SMIRNOVA.

Vajadzētu pietikt visam gadam

Izpilddirektore saka, ka uztraukumam nav pamata. Gan stacionāro, gan ambulatoro pakalpojumu sadaļā Balvu slimnīcai kvotas iedotas tikpat lielā apmērā, cik pērn. Tas nozīmē, ka to vajadzētu pietikt, jo aizvadītajā gadā kvotas bija līdz pašām gada beigām, lai arī gada nogalē ārsti tās nedaudz pārstrādāja. Stacionāro pakalpojumu jomā viss paliek pa vecam. Balvos visu diennakti būs pieejami piecu dežūrspeciālistu pakalpojumi – terapeiši, ķirurgi, anesteziologi, ginekologi un pediatrs. Izpilddirektore lēš, ka līdz gada beigām abu kaimiņnovadu iedzīvotāji varēs izmantot arī dienas stacionāra pakalpojumus Gulbenē. Nedaudz lielāka kvota šogad paredzēta neuroloģiskajiem pacientiem, vēl notiek sarunas ar pašiem ārstiem. Par valsts kvotām varēs saņemt arī citus līdzšinējos pakalpojumus – ultrasonogrāfiju, mamogrāfiju, kardiogrāfiju, doplerogrāfiju.

Jaunums tāds, ka pacientu rīcībā par valsts kvotām tagad ir pieejami arī ārsta rehabilitologa pakalpojumi, ko sniedz daktere Ārija Akmentiņa. Par šāda veida pakalpojumu ambulatorajiem pacientiem vispirms jākonsultējas ar savu ģimenes ārstu, kurš izrakstīs nosūtījumu uz konsultāciju pie rehabilitācijas ārsta, kurš savukārt nozīmēs tālākās manipulācijas. “Uzskatu, ka Balvu un Gulbenes novadu iedzīvotājiem ir ļoti laba iespēja saņemt ārstnieciskos pakalpojumus, jo mums nenākas cīnīties par valsts kvotu trūkumu arī gada otrajā pusē, kā tas notiek citās reģionālajās slimnīcās. Protams, visu nekad nevar prognozēt, taču pagaidām problēmu nav bijis,” atzīst izpilddirektore.

Nav mainījušies arī pacientu līdzmaksājumi. Par ārstēšanos slimnīcā diennakti jāmaksā 10 eiro un 4,27 eiro par ambu-

Sastopama citā kabinetā. Slimnīcu apvienības izpilddirektorei Balvos tagad cits darba kabinets. Viņa strādā pašā slimnīcas augšstāvā, kādreizējā konferenču telpā. Kabinetu maiņa notikusi, kopš uz Balvu slimnīcas telpām no poliklīnikas pārcēlies astmas kabinets, kurā strādā daktere Sarmīte Pužule un māsiņa Ināra Kaņepe.

latoro pakalpojumu pie ārsta speciālista. Protams, atsevišķas iedzīvotāju kategorijas, uzrādot apliecināšu izziņu, no šiem maksājumiem ir atbrīvotas.

Kopš 1.decembra Balvu slimnīcā pēc pulksten četriem pēcpusdienā konsultācijas sniedz dežūrārsts pediatrs. Izpilddirektore atzīst, ka liela pacientu pieplūduma gan nav, pārsvārā šo iespēju izmanto Gulbenes novada pacienti. Acīmredzot tādēļ, ka kaimiņpilsētā ir mazāk ģimenes ārstu prakšu, kurās konsultē bērnus.

Gripa sākusies agrāk

Arī Balviem strauji pietuvojusies gripa. Slimnīcas nodaļas jau labu laiku izsludināta karantīna, ierobežojot apmeklējumus. Gripa šogad sākusies par pāris nedēļām agrāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Izpilddirektore atklāj, ka terapijas nodaļa ir pilna ar gripas pacientiem un netrūkst arī sarežģītāku gadījumu pieaugušajiem, kuriem radušas komplikācijas.

Daļai mediku - lielākas algas

Veselības ministre solīja, ka, pieliekot klāt valsts apmaksāto konsultāciju skai-

tu, ārstam nevajadzēs braukt uz vairākām darbavietām, jo viņš pilnu laiku varēs strādāt vienā ārstniecības iestādē. Vai tas attiecas arī uz mūsu slimnīcu apvienību? E.Smirnova piekrīt, ka dakteri patiešām varētu ilgāku laiku strādāt uz vietas apvienībā, jo ir iespēja piedāvāt viņiem lielāku darba slodzi, taču braukt un strādāt vēl citās pilsētās ir pašu ārstu izvēle. “Tas ir saprotami. Lielākajās slimnīcās ir arī lielākā iespēja augt profesionāli, tur notiek sarežģītākas operācijas. Arī pie mums uz Balviem brauc anesteziologi, ginekologi un terapeiti,” atzīst izpilddirektore.

Darbam slimnīcu apvienībā joprojām ir aktuālas vairākas ārstu vakances: ķirurgi, ginekologi, anesteziologi, endokrinologi, arī ultrasonogrāfijas speciālists. Darba vakance ir arī kvalitatīves vadības speciālistam. Šis darba piedāvājums ir cilvēkam, kurš spētu sekot līdzi medicīniskās dokumentācijas ierakstu pareizībai. Viņa uzdevums būs atrasties birojā un strādāt ar dokumentiem.

Šogad Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā atalgojums palielināts māsām un māsu palīgiem, arī dajai ārstu.

C hepatīta pacienti saņems jaunāko terapiju

Ar šo gadu jauna kārtība C hepatīta pacientu ārstēšanā. Turpmāk slimnieki ar 1. un 4. genotipa C hepatītu saņems tikai jaunākās paaudzes jeb bezinterferonu terapiju.

Daļu pacientu joprojām ārstēja arī ar kombinēto terapiju, kurā ietilpa interferons. Šogad situācija mainījusies, un pacientus, kuriem atklāts 1. un 4. genotipa C hepatīts un slimība progresējusi līdz 3. vai 4. aknu fibrozes stadijai (F3, F4), ārstēs ar jaunāko bezinterferona terapiju, kas gada laikā jau apliecinājusi savu efektivitāti.

Pašlaik Latvijas tirgū pieejami divi jaunās paaudzes medikamenti. Kuru no tiem nozīmēt konkrētam pacientam, izlemj ārstu konsilijs. Tiesa, naudas ir tik, cik ir, tāpēc labā ziņa pagaidām attiecas tikai uz 1. vai 4. genotipa C hepatīta

pacientiem, kuriem slimība progresējusi līdz 3. vai 4. aknu fibrozes stadijai. Tas nozīmē, ka cilvēkam jau ir ļoti nopietni aknu bojājumi – aknu ciroze vai fibroze, kas strauji progresē aknu cirozē, un terapija jāsaņem iespējami ātrāk laikā.

Lai saņemtu ārstēšanu, noteicošais būs fibrozes pakāpe, orgānu transplantācija, nieru mazspēja, kad jau nepieciešama hemodialize. Pacienti, kuriem nozīmēta kombinētā terapija ar interferonu līdz 2016.gada 31.decembrim, turpinās saņemt šo terapiju līdz kursa beigām.

Izmaiņas neatliecas uz pacientiem ar 2. un 3. genotipa C hepatītu. Viņi joprojām saņems jau zināmo pegilēto interferona un Ribavirina terapiju. Diemžēl jauni medikamenti šo genotipu C hepatīta pacientu ārstēšanai joprojām nav pieejami Latvijas tirgū.

Vai valsts simtā dzimšanas diena jāsvin piecus gadus?

Viedokļi

Lepni svētki bagātos laikos, bet svinēt dzīres mēra laikā...

ALDIS PUŠPURS, susājietis

Visa tā runāšana par 60 vai varbūt citu miljonu daudzuma tērēšanu valsts 100-gades sakarā jau stipri apnikusi. Cilvēku sašutums par mētāšanos ar naudu, amatpersonu taisnošanās, ka tā vajag, jo taču 100 gadi... Taču mans uzskats ir, - lepnus svētkus var rīkot bagātos laikos, bet dzīres *mēra* laikā? Šķiet, Rīgas kungiem tā arī nav sajēgas, kā cilvēki valstī, īpaši laukos, dzīvo. Viss tiek sagatavots jau iepriekš – bauri paburķķes un nomierināsies, un viss notiks, kā plānots. Daudzi miljoni no tiem 60 nonāks svētku organizatoru, dažādu pakalpojumu sniedzēju un citos

makos. Ne jau tautas priekam domāti šie izdevumi, bet, lai vajadzīgie un izmanīgie labi *uzvārītos*. Vispār sajūta, kā bieži pēdējā laikā, ir riebīga. Esmu pārliecināts, ka normāls cilvēks gandarijumu var gūt arī ar pieticīgiem paņēmieniem. Taču visielākais gandarijums būtu, ja mēs justu, ka augšas necīnās par to, kuram izdosies nokampt no izsludinātajām dzīrem treknākos kumos, bet mēģinātu valsts saimniecību vadit gudrāk.

Mēs ar kādreizējo tautfrontiņi Antonu Pužuli smejamies, ka vislabāk būtu 60 kilometrus kārtīga ceļa uzbūvējuši un abos galos uzrakstu "Latvijas 100-gades ceļš" uzlikuši. Tad svētku prieku katrs iegūtu, savā mājā paceļot šampanieša glāzi pie pelēku zirņu blōdas ar speķi. Ir jāsaprot, ka tautas garigo spēku nerada pāris dārgi šovi un salūti, bet katram sava Tēvu zemes stūriša kārtībā un tīrībā turešana ne tikai apajās jubilejās, bet arī ikdienā.

Pēc manas saprašanas (un tā ir bijis normālos laikos un normālās sabiedrībās) svētkus svin, ja mājās viss ir kārtībā. Ja nav, tad cenšas pēc iespējas labāk sakārtot. Svētki ir paredzams pasākums. Mūsu laikos gan bieži gadās, ka tos svin ar nemazgātām mutēm, netīrā istabā un paši bieži nesaprot, kas tie par svētkiem - ka tik svētki. Pirms dažiem gadiem, kad vēl strādāju par Viļakas novada izpildidirektoru, piedalījos Balvu Sarkanā krusta nodāļas organizētā Ziemassvētku dāvināšanas pasākumā, kurā apdāvināja trūcīgās ģimenes. Toreiz mums rādīja fotogrāfijas no iepriekšējā

gada dāvināšanas, un es biju ārkārtīgi pārsteigts par tām nesakārtotajām, netirajām istabām, kurās mita šis daudzbērnu ģimenes. Bērniem pat padsmīt gadu vecumā mutes un rokas bieži bija vairākas dienas nemazgātas. Šie cilvēki dzīvo tikai ar domu dabūt dāvanas nesaproto, ka tam jāsagatavojas. Nodomāju, ka šīm ģimenēm pati nepieciešamākā dāvana būtu ziepes un veļas pulveris, kas būtu ziepes un veļas pulveris mums visiem, jo vaina jau nav tikai pašas augšas. Atzīsim, ka arī paši vairs neesam tik dzīveligi gan ģimenēs, gan sabiedrībā.

Domāju, arī mūsu valsts 100 gadu jubilejai labākā dāvana būtu spēt viest pārliecību pavalstniekos, ka valsts vadītājiem galvenā rūpe ir valsts, nevis pašu labums. Kaut kas tajā pārvaldes modeli isti nestrādā. Godaprāts – kur tur esi? Tagad valsts vadītāji domā, ka dažādi koncerti un balles notušēs skatu uz reālo valsti, īpaši laukos. Bet man prātā kāda doma no baznīcas gudrībām – piedots tiks, ja nevarēji, mūžam nē - ja negribēji!

Vēl atceros mūsu cienītās aktrises Vajas Armanes neilgi pirms mūža noslēguma teikto, ka mēs visi tikai čikstam, kas mums būs, kas mums būs, bet neapzināmies, ka galvenais katram no mums ir apzināties, ko es pats varu dot? Ja lielās un mazās valdišanas spētu visiem kopā un katram atsevišķi atrast to, ko mēs katrs varam dot mūsu valstij, tad tā būtu pati labākā dāvana. Esmu pārliecināts, ka tad svētkus izjustu kā katrs atsevišķi, tā visi kopā. Vajag atrast to vienojošo. Pastāstišu kādu

personīgu novērojumu. Daudzu gadus biju aktīvs Viļakas katoļu baznīcas kora dziedātājs un joprojām atceros to kopības un kopējas vienotības izjūtu, kāda ir bīskapa vizitācijas laikā. Ikdienas svētdienās baznīcēniem tomēr vairumā prātā katram savas rūpes – citam siens, citam ģimenes problēmas, citam vēl kas. Bet bīskapa vizitācijas laikā un vēl pēc tam piedzīvojām īpaši pacilājošu un laimīgu sajūtu. Tikai pēc gadiem kluva skaidrs – tas ir tāpēc, ka šīs vizitācijas laikā mēs gandrīz visi bijām vienādās domās, un kopējai domai ir milzīgs spēks. Visu limeņu vadītāji, esiet tādi, kuri ne ar vārdiem, bet darbiem spēj vienot mūs vispirms kopīgai domai. Tad būs arī pareizā virzienā vērsti darbi!

Fakti

- Ar vairākām iniciatīvām jau 2016. gadā tika ieskandināta Latvijas 100. jubileja – 4. maijā pirmo reizi tika svinēti "Baltā galdauta svētki", pie balti apkātiem svētku galdiem pulcējot tautiešus gan dzimtenē, gan ārpus tās, tika uzsākta akcija "Latvijas karoga ceļš", kuras laikā līdz 2018. gada nogalei sarkanbaltsarkanais karogs kopā ar īpašu vēstijumu grāmatu apceļos visu pasaulli un tajā ikviens Latvijai piedeiris cilvēks tiks aicināts atstāt savu vēlējumu valstij simtgadē, uzsākta gatavošanās Latgales kongresa simtgadei, kas būs jau 2017. gadā, un citas aktivitātes.

- 2016. gada novembrī tika izziņots sagatavotais simtgades svinību plāns, un šobrīd ir zināms, ka svētku programmā plānoti vairāk nekā 800 pasākumi.

- Jau zinots, ka Latvijas valsts simtgades svinības notiks no 2017. līdz 2021. gadam. Latvijas valsts simtgades svinību galvenais vēstijums ir "Es esmu Latvija" uzsverot, ka Latvijas valsts galvenā vērtība ir cilvēki, kuri ar savu ikdienas darbu veido tās tagadni un kopā ar jauno paaudzi liek pamatus rītdienai.

- 2017. gadā kopējais plānotais finansējums ir 12 696 847 eiro, 2017. gadā - 25 254 818 eiro, 2019. gadā - 9 671 559 eiro, savukārt 2020. un 2021. gadā svinību norisēm plānots tērēt 11 452 723 eiro.

stipri par mazu, lai par tiem maksātu, tāpēc laukos cilvēki nāk uz bezmaksas pasākumiem. Pilnīgi loģiski, ka cilvēks vispirms nopirks maizi un bērnus laidīs skolā, tikai tad domās, vai pirkst biljeti uz koncertu.

Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai valsts simtā dzimšanas diena jāsvin 5 gadus?

jā - 3.7%

nē - 33.3%

jo pasākumu vairāk, jo labāk - 0%

kārtējā naudas izšķēršēšana - 63%

man vienlaicīga - 0%

Balsis kopā: 27

* Sākums 1.Ipp.

Pasniedz "Jauniešu gada balvas 2016"

Apbalvo kā pirmo. Balvu nominācijā "Gada brīvprātīgais" vecuma grupā līdz 25 gadiem saņēma Alina Logina (foto – no labās).

"Gada brīvprātīgais". Šajā nominācijā vecuma grupā no 13 līdz 17 gadiem balvu saņēma Edgars Rižais. Krišjānu kultūras dzīves organizatore Inese Kalniņa Edgaru raksturoja kā ideju ģeneratoru, kurš aktīvi iesaistās pasākumu vadīšanā un citās aktivitātēs.

No rīta - matemātika, vakarā - balva. Nominācijas "Gada jaunietis skolā vai pagastā" vecuma grupā līdz 17 gadiem saņēmēja Samanta Šubrovska (foto – vidū) atklāja, ka no rīta domājusi tikai par matemātikas olimpiādi, kurā viņa piedalījās: "Par kaut kādām balvām nebija laika domāt, tomēr... bija patīkami to saņemt."

Gaidā jaunus piedzīvojumus. Balvu nominācijā "Gada jaunietis skolā vai pagastā" vecuma grupā līdz 25 gadiem saņēma Viktorija Beļikova (foto – vidū). Lūgta atklāt, kā viņa prognozē rezultātu skaistumkonkursā "Mis un Misters Balvu novads", kas notiks 18.martā, Viktorija neslēpa, ka nedomā par balvu, bet par gaidāmo neaizmirstamo piedzīvojumu.

"Gada jauniešu organizācija". Briežuciema ielu vingrotāju komanda "Extreme" pērn uzstājās vairāk nekā 30 reizes. Klātesošie viņiem vēlēja lidojumam labvēlīgu laiku gan netiešā, gan tiešā nozīmē, griežoties ap stieni.

Māksla izglābs pasaule! Balvu nominācijā "Gada jaunietis vai jauniešu grupa mākslā" vecuma grupā līdz 17 gadiem saņēma grupa "Di-Dancers Crew". Jaunietes piekrīt apgalvojumam, ka māksla izglābs pasaulei.

Nepilnā sastāvā. Gada balvu nominācijā "Gada jaunietis vai jauniešu grupa mākslā" līdz 25 gadiem saņēma grupa "ALU CILVĒKI". Tiesa, no 7 muzikantu sastāva pasākumā piedalījās tikai Aleksandrs Samoilenko un Salvis Mass (foto).

Ingus kopā ar kundzi Līgu. Treneris Ingus Zaharāns, kurš saņēma balvu "Jauniešu gada balsts", trenē vairāk nekā piecdesmit jaunos futbolistus. Viņa paspārnē ir četras futbolistu vecuma grupas.

Saņem žūrijas balvas. Žūrija speciālu balvu vecuma grupā no 13 līdz 17 gadiem pasniedza Alisei Barbanīškai, bet vecuma grupā no 18 līdz 25 gadiem - Alisei Ločmelei (foto).

Strādā ar jaunsargiem. Kolēgi Tilžā jaunsargu instruktori Guntis Liepiņš raksturo kā jautru un izpalīdzīgu cilvēku. Jautāts, kā jūtas "Jauniešu gada balvas" pasniegšanas ceremonijā, Guntis atsmēja, ka regulāri ir kopā ar jauniešiem: "Patiessībā, saņemot balvu "Gada jauniešu balsts", jutus nedaudz neērti." Lūgts atklāt, kāds ir Tilžas jaunsargu panākumu noslēpums, instruktors atklāja, ka pilsētnieki ir kūtrāki. Tiesa, viņaprāt, sasparojusies Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 10.b klase, par ko liecina viņu uzvara "Vīru spēlēs".

* Vairāk foto - www.vaduguns.lv

Zobu higiēnista pakalpojumi attālina vizīti pie zobārsta

Daudzi uzzina pirmo reizi mūžā

Rugāju pašvaldības zobārstniecības kabinetā iedzīvotājiem piedāvā gan zobārstniecības, gan arī zobu higiēnistes pakalpojumus. Aizritējis pusgads, kopš uz šejienu brauc un strādā higiēniste EVIJA SAPOŽKOVA. Kā viņai veicas, kāda ir novada iedzīvotāju atsaucība savas veselības uzturēšanā, - saruna ar Eviju.

Vai var teikt, ka rugājieši tagad vairāk smaida un viņu mutes veselība uzlabojusies?

- Tie, kuri pie manis ir atnākuši, noteikti jūtas citādāk, jo ir sakopuši savu muti. Diemžēl Rugājos esmu bijusi salīdzinoši maz, jo te nav sevišķi daudz šī pakalpojuma pieprasītāju. Cilvēki man, protams, zvana, interesējas, un, atkarībā no viņu vēlmes, braucu un strādāju. Būtībā dzīvoju netālu – Gulbenes novadā.

Šķiet, ne pārāk bieži zobu higiēnista pakalpojums ir pieejams lauku pašvaldībā. Ko saka iedzīvotāji?

- Viņi brīnās. Daudzi gadiem nav apmeklējuši šādu speciālistu un joprojām nezina, kas ir higiēnists un ko viņš dara. Kādam ir priekšstats, ka, iespējams, pulē tikai zobus. Kad visu izstāstu, parādu bildes, tad, jā, cilvēks notic, cik svarīgi ir sakopt zobus no visām pusēm un kā tas jādara. Mēs taču ārstejam brūci uz rokas, ja tāda gadījusies, līdzīgi jākopīj un jāsaārstē arī mute, ja tur ir kāda vaina. Ja iekaisumu nemana, neko nedara, pēc laika mutē radīsies pavisam lielas problēmas. Kā higiēniste nodalu divas svarīgas jomas: viena – kosmētiskā higiēna, saistīta ar skaistumkopšanu, bet otra ir veselības joma. Mūsu ķermenis ir viens veselums, tāpēc mutes veselība atsaucas un ietekmē arī visus pārējos orgānus. Ne velti, konstatējot sirds veselības problēmas, ārsti pacientus rosina pārbaudīt arī mutes stāvokli.

Zobu higiēnista apmeklējums nav degoša lieta, to var ieplānot sev izdevīgā laikā.

- Jo tālāk cilvēki atrodas no lielpilsētas, jo interesantāka attieksme. Jau teicu – daudzi nezina, kas ir higiēnists un ko viņš dara. Nākas par šo darbu viņiem stāstīt vai veselu pasaku. Pasaulē zobu higiēnista profesiju pazīst 100 gadus, Latvijā – tikai 20. Ir pacienti, kuri par šo profesiju izlasījuši internetā un atrāk jau ar savu priekšstatu un viedokli. Pirmais, ko visi redz pēc higiēnista darba, ka zobi ir mainījušies vizuāli – kļuvuši baltāki un glītāki. Taču ne tikai. Ir notiritas un sakoptas visas zobi virsma, līdz ar to uzlabota visas mutes veselība. Procedūras laikā pati daudz runāju, stāstu, skaidroju, pēc tam iepazīstinu ar zobi kopšanas līdzekļiem, parādu arī praktisko rīcību. Vienmēr saku, ka, pareizi un kārtīgi kopjot muti, mēs paši savas veselības labā darām 70%, bet zobu higiēnists – 30%.

Jūsu līdzšinējā dzīve paspējusi būt visai strauja. Esat dzimusi Rīgā, mācījusies Gulbenē, strādājusi Anglijā, izglītojusies Rīgā, bet tagad ikdienā saistās ar darbu vairākās Latvijas pilsētās. Šķiet, viss noticis strauji un interesanti.

- Tagad strādāju Austrumvidzemē un arī galvapsētā. Manas darbavietas ir Jēkabpilī, Rēzeknē, Cesvainē, Rugājos, Rīgā un drīzumā būs arī Alūksnē. Jā, braucu tālus ceļus. Taču esmu arī visai privileģētā situācijā, jo man ir iespēja plānot pacientu pieņemšanu un izvēlēties, kurās dienās braucu uz to vai citu pilsētu, protams, saskaņojot darba grafikus ar vadību. Uz katru pilsētu dodos aptuveni divas reizes mēnesi. Mans darbs pašai dod pietiekami lielu gandarījumu, taču ir skaidrs, ka, dzīvojot mazpilsētā, nav iespējams atrast darbu piecas dienas nedēļā. Priečajos, ka man ir iespēja pabūt mājas kopā ar savējiem un audzināt mazo meitiņu.

Kāpēc Jūsu izvēle bija tieši šādam darbam?

- Astoņus gadus nostrādāju par zobārsta asistentu Anglijā. Tur arī iemācījos šī darba visus pamatus, lai gan pēc tam Rīgā oficiāli ieguvu zobi higiēnista izglītību. Ārzmēs apgvu arī vēl divus papildu kursus saistībā ar pacienta izglītošanu mutes veselībā. Tā ka praktiskajam darbam biju gatava jau agrāk, līdz Rīgā ieguvu diplomu. Man negribējās visu mūžu strādāt tikai par asistentu. Gribējās ko vairāk, tāpēc tiecos dzīvē uz augšu.

Vai zobi higiēnists arī dēvējams par ārstu?

- Mēs esam zobārstniecības profesionāļi, bet ne ārsti. Zobārsts ārstē tad, kad cilvēkam mutē radušās problēmas. Savukārt

Evija Sapožkova. Par sevi saka: "Protams, neaizmirstu paplašināt zināšanas tiešajā darbā. Ar patiku darbojos Latvijas zobu higiēnu asociācijā, kur tiekamies ar kolēģiem, sekojam līdzi jaunākajai informācijai, rīkojam kursus pašizglītībai."

mēs, higiēni, darām iespējamo, lai attālinātu cilvēka gājienu pie zobārsta. Tāpēc arī bērniem pirmajam apmeklējumam vajadzētu būt pie higiēnista, nevis zobārsta. Topošajām mammām, kuras apmeklē higiēnisti, stāstām par uzturu, par pareizu zobi kopšanu un tamlīdzīgiem jautājumiem, jo tas ir ļoti svarīgi.

Sanāk, ka higiēnista darba pienākumos ietilpst ne tikai kopt muti, bet arī pašam daudz runāt?

- Manā ikdienas darbā tas notiek 50:50. Pirms vēl cilvēks sēstas zobārsta krēslā, uzdodu viņam vai simts jautājumus, pārrunājot visu, kas attiecas uz mutes veselību. Pēc tam izstāstu, ko darīšu, un sāku darbu. Higiēnas procedūra aizņem aptuveni stundu vai arī nedaudz ilgāk. Pati runāju arī procedūras laikā.

Kāds būtu Jūsu padoms pareizā zobi kopšanā?

- Ja reizi pusgadā apmeklēsiet higiēnisti, viņš izstāstīs un pateiks, kādi kopšanas līdzekļi ir piemēroti tieši jums. Bet vispārzīnamie nosacījumi ir tādi: tīrīt zobus vismaz divas reizes dienā un vismaz 2-3 minūtes. Jālieto mīksta birstīte ar nelielu galviņu, jāizvēlas zobi pasta ar floru. Jāiemācās un jāpielieto arī diegošana, lai iztīrītu spraugas starp zobiem. Zobi sāni aizņem 40% no zobi virsmām. Kā to pareizi darīt, saviem pacientiem parādu uz zobi modeļa. Parasti

cilvēki man saka, ka zobus prot tīrīt un dara to kārtīgi. Bet kad iekrāsojas aplikums, atklājas, kā ir patiesībā: vai zobi nav tīri tikai šodien, vai varbūt pat mēnesi. Neiesaku visu laiku lietot tikai baltinošās zobi pastas, arī tādas, kas domātas kādai specifiskai problēmai, teiksim, jūtīgiem zobiem, ja tādas problēmas nav. Galvenais būtu vispār kaut ko lietot un tīrīt zobus katru dienu.

Kādas vēl ir Jūsu ikdienas nodarbes bez darba pienākumiem?

- Esmu arī mamma, kopā ar ģimeni cenšamies iekopt savu mājiņu Gulbenē. Man patīk nodarbes, kur jāpieliek rokas. Patīk dārzs, siltumnica. Braucam pastrādāt arī pie vīra vecākiem, kur ir bioloģiskā lauku saimniecība. Ja būtu vairāk brīva laika, laukos strādātu vēl aktīvāk.

Rugāju novada domē

**26.janvāra ārkārtas sēdes lēmumi
Apstiprina saistošos noteikumus par pašvaldības 2017.gada budžetu**

Apstiprināja novada pašvaldības pamatlīdzekļu atlikums 2 400 745 eiro. Apstiprināja Rugāju novada pašvaldības pamatlīdzekļu atlikums uz pārskata gada beigām – 2 298 885 eiro.

Novada pašvaldības pamatlīdzekļu atlikums – 62 357 eiro, budžeta līdzekļu atlikums uz pārskata gada beigām – 2 260 6 eiro. Apstiprināja Rugāju novada pašvaldības speciāla budžeta naudas līdzekļu atlikumu uz 2017. gada 1.janvāri – 54 061 eiro, ieņēmumus – 137 422 eiro, izdevumus – 191 483 eiro.

Sadala mērķdotācijas mākslinieciskajiem kolektīviem

Apstiprināja valsts budžeta mērķdotācijas sadalījumu Rugāju novada tautas mākslas kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas mēnesī vadītājiem: Rugāju novada jauktais koris, pagasta tautas deju kopa "Ezerieksts", pagasta deju kopa "Rugāji", tautas nama jauniešu deju kolektīvs – 60,50 eiro. Kopējā atlīdzība gadā katram kolektīvam – 726 eiro. Lazdukalna pagasta etnogrāfiskajam ansamblim: mēnesī – 30,25 eiro, gadā – 363 eiro. Kopējā atlīdzība visam gadam tautas mākslas kolektīviem – 3267 eiro.

Piešķir līdzfinansējumu projektam

Atbalstīja biedrības "VISION" iesniegto un apstiprināto projektu "Saules gads latviskajā dzīvesziņā". Piešķīra projektam pašvaldības līdzfinansējumu 2294,11 eiro no Rugāju novada pašvaldības 2017.gada budžeta sadaļas "Pārējie pasākumi".

Apstiprina dalības maksu novadu vokālo ansambļu skatei

Noteica dalības maksu Balteinavas, Balvu, Rugāju un Viļakas novadu vokālo ansambļu skatei 30 eiro katram vokālajam ansamblim.

Nosaka maksu par sociālās aprūpes pakalpojumiem

Noteica maksu par sociālās aprūpes centrs "Rugāji" sniegtajiem sociālās aprūpes pakalpojumiem 16,61 eiro vienai personai dienā. Cilvēkiem, kuri deklarējuši dzīvesvietu Rugāju novada teritorijā, par šiem pakalpojumiem būs jāmaksā 10 eiro, pārējo maksas daļu segs no pašvaldības budžeta.

Viļakas novada domē

**26. janvāra sēdes lēmumi
Apstiprina novada pašvaldības budžetu**

Novada domes deputāti vienbalsīgi apstiprināja Viļakas novada pašvaldības 2017.gada 26.janvāra saistošos noteikumus "Par Viļakas novada pašvaldības 2017. gada budžetu".

Apstiprina skolu direktoru un vietnieku algas

Apstiprināja Viļakas novada izglītības iestāžu direktoru mēneša darba algas likmes un slodzes. Direktoru algas (EUR): Viļakas Valsts ģimnāzija – 950; Rekavas vidusskola – 1000; Viļakas pamatskola - 750,60; Viduču pamatskola - 860,40; Upītes pamatskola - 700,20; Žīguru pamatskola - 700,20; Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skola – 1000; Viļakas Mūzikas un mākslas skola – 950.

Apstiprināja Viļakas novada izglītības iestāžu direktoru vietnieku mēneša darba algas likmes un slodzes. Direktoru vietnieku mēneša algas būs (EUR): Viļakas pamatskola – 288; Žīguru pamatskola – 180; Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skola – 280; Viļakas Mūzikas un mākslas skola – 266.

Maina vēlēšanu iecirkņus

Nolēma mainīt vēlēšanu iecirkņu Nr. 332 Viduču pamatskolā un Nr. 335 Šķilbēnu pagasta pārvaldē līdzīnējo atrašanās vietu un nosaukumus: iecirknis Nr. 332 turpmāk būs Medņevas tautas namā, bet Nr. 335 – Šķilbēnu pagasta kultūras centrā "Rekova".

* Turpinājums 6.lpp.

Vilakas novada domē

* Sākums 5.lpp.

26. janvāra sēdes lēmumi

Apstiprina algu piemaksas

Apstiprināja amatu sarakstu un piemaksu apmēru par darbu, kas saistīts ar īpašu risku vai amata (darba) specifiku, saskaņā ar kuru aprūpētāji Vilakas Sociālās aprūpes centrā un Šķilbēnu Sociālās aprūpes mājā saņems 20% piemaksu mēnešalgai.

Apstiprina amata vienību sarakstu

Apstiprināja Vilakas novada administrācijas, iestāžu un struktūrvienību darbinieku amatu vienību sarakstu uz 2017.gada 1.februāri.

Apstiprina autoceļu fonda programmu

Apstiprināja Vilakas novada pašvaldības autoceļu (ielu) fonda vidējā termiņa programmu 2017. - 2019. gadam, kopsummā sadalot EUR 224 788. Vilakas pilsētai šim periodam ikdiens ceļu uzturēšanai iedalīja (EUR) 35313; Šķilbēnu pagastam ikdiens uzturēšanai un aizņēmuma pamatsummas atmaksai – 34465; Medņevas pagastam ikdiens uzturēšanai, kapitālajam remontam un rekonstrukcijai, kā arī aizņēmuma pamatsummas atmaksai – 23156; Vecumu pagastam ikdiens uzturēšanai – 14049; Susāju pagastam ikdiens uzturēšanai – 19133; Žiguru pagastam ikdiens uzturēšanai, kapitālajam remontam un rekonstrukcijai – 14426; Kupravas pagastam ikdiens uzturēšanai un aizņēmuma pamatsummas atmaksai – 16810; novada pašvaldībai kapitālajam remontam un rekonstrukcijai, kā arī aizņēmuma pamatsummas atmaksai – 63436. Noteica, ka programma ir precīzējama katru gadu atbilstoši faktiski pieejamajam kārtējā gada finansējumam.

Piešķir atvainījumu

Vilakas novada domes priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam piešķira ikgadējā apmaksātā atvainījuma daļu - divas kalendārās nedēļas, sākot no 14. līdz 27.februārim.

Apstiprina projektu konkursa nolikumu

Apstiprināja projektu konkursa "Latvijas Mobilais Telefons Latvijai Vilakas novads" nolikumu, uzdotot projektu konkursa organizatorisko pienākumu veikšanu projektu vadītāji Vinetai Zeltkalnei.

Pagarināja nomas līgumus

Pagarināja nedzīvojamo telpu nomas līgumus Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam Parka ielā 2, Vilakā, līdz 2021. gada 20. jūlijam, nosakot nomas maksu EUR 224,70 mēnesī (bez PVN). Pagarināja telpu Abrenes ielā 26, Vilakā, nomas līgumu ar Nodarbinātības valsts aģentūru uz 6 (sešiem) gadiem līdz 2022.gada 28.februārim, nosakot telpu nomas maksu EUR 74,41 mēnesī (bez PVN).

Sadalīja mērķdotācijas

Sadalīja mērķdotācijas vispārējās pamatizglītības un vispārējās izglītības iestādēm un pirmsskolas izglītības iestādēm. Piešķirto finansējumu vispārējās pamatizglītības un vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par 2017.gada janvāri - augustu sadalīja šādi (EUR): Vilakas Valsts ģimnāzija – 143703; Rekavas vidusskola - 150953; Upītes pamatskola – 43720; Viduču pamatskola – 88599; Vilakas pamatskola – 64608; Žiguru pamatskola – 59433.

Piešķirto finansējumu piecgadīgo un sešgadīgo apmācībai pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par 2017.gada janvāri - augustu sadalīja šādi (EUR): Medņevas pirmsskolas izglītības iestāde – 12233; Vilakas pirmsskolas izglītības iestāde – 13832; Žiguru pirmsskolas izglītības iestāde - 5511; Rekavas vidusskola – 4808; Upītes pamatskola – 2264.

Piešķirto finansējumu interešu izglītības programmu un sporta skolu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par 2017. gada janvāri - augusto sadalīja šādi (EUR): Rekavas vidusskola – 4996; Vilakas Valsts ģimnāzija – 4932; Viduču pamatskola – 3461; Žiguru pamatskola – 2453; Vilakas pamatskola - 3223; Upītes pamatskola – 1921; Vilakas mūzikas un mākslas skola - 2909; Medņevas pirmsskolas izglītības iestāde – 524; Vilakas pirmsskolas izglītības iestāde – 524.

Meklējam atbildi

Kurš parūpēsies par kaķiem?

Foto - A.Kirsanovs

✓ "...lai gan pašvaldībai ir noslēgts līgums ar dzīvnieku patversmi "Mežvairogi" par klainojošu dzīvnieku izķeršanu, tai nav tiesību iejaukties situācijā, kurā iesaistīti cilvēkiem piederoši dzīvnieki."

votāja, kura vēlējās informēt laikrakstu, ka Susāju pagasta Kravalu ciemā kādās mājās, kuru saimnieks nesen nomiris, badojas aptuveni piecpadsmīt kaķi. Sieviete pastāstīja, ka ar iesniegumu risināt šo problēmu iedzīvotāji vērsušies arī novada domē.

Sazinoties ar Vilakas novada pašvaldības izpilddirektori ZIGRĪDU VANCĀNI, uzzinājām, ka patiesi šāds iesniegums ir bijis un tas ir novirzīts risināšanai Susāju pagasta vadībai. Iesniegums saņemts 15.decembrī un tajā teikts, ka kaķu saimnieks, kurš līdz šim dzīvoja viens, ievietots Alūksnes slimnīcā, bet viņa dzīvesvietā ir 20 kaķi, kuri palikuši bez iztikas, jo saimnieks vairs nav spējīgs parūpēties par dzīvniekiem. Z.Vancāne pastāstīja, - lai gan pašvaldībai ir noslēgts līgums ar dzīvnieku patversmi "Mežvairogi" par klainojošu dzīvnieku izķeršanu, tai nav tiesību iejaukties situācijā, kurā iesaistīti cilvēkiem piederoši dzīvnieki.

Uzskata, ka problēma ir pārspilēta

Susāju pagasta pārvaldnieks ILMĀRS LOCĀNS neslēpa, ka ir informēts par šo situāciju, taču pauda uzskatu, ka problēma ir stipri pārspilēta un sūdzību pamatā ir pavism citi iemesli - viņaprāt, tās ir sekas cīņai par mantojumu, jo cilvēkam, kurš sūdzējās domē, mirušais vīrietis nenovēlēja neko. Susāju pagasta pārvaldes vadītājs I.Locāns pastāstīja, ka pēc kaķu višnieka nāves viņa višumā bez saimnieka palikuši vairāki murrātāji. Tā kā mirušā vīrieša māsa, kura arī dzīvoja šajā mājā, sliktās veselības dēļ jau ilgstoši uzturas Vilakas Sociālajā aprūpes centrā, viņš esot sazinājies ar višuma nākamo mantinieku – mirušā vīrieša krustdēlu, kurš esot iepazinies ar iesniegumu un it kā piekrījis parūpēties par šiem dzīvniekiem. "Saprotiet arī mūs, mēs nevaram ielauzties svešā višumā un likvidēt vai aizvest uz patversmi svešus dzīvniekus!" paskaidroja pagasta pārvaldnieks. I.Locāns bija pārliecināts, ka cilvēki, kuri ar iesniegumu vērsušies pašvaldībā un zvanījuši laikrakstam "Vaduguns", situāciju krieti pārspilējuši, jo šobrīd par kaķiem rūpējas kaimiņi un šie minkas nevienam netraucē.

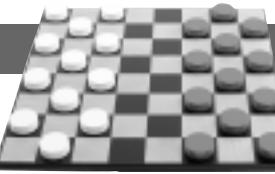
✓ "Ja mājas saimnieki tos barojuši gadiem ilgi, tātad šie kaķi pieder viņiem un viņiem pašiem jārisina šo dzīvnieku turpmākais liktenis."

uzņemsies rūpes par dzīvniekiem.

Tomēr pagasta pārvaldnieks I.Locāns ir pārliecināts, ka šo kaķu liktenis jāizlej pašiem mājas višniekiem, nevis pagastam: "Ja mājas saimnieki tos barojuši gadiem ilgi, tātad šie kaķi pieder viņiem un viņiem pašiem jārisina šo dzīvnieku turpmākais liktenis." I.Locāns uzskata, ka šie minkas nevienam netraucē un viņi nekādā gadījumā nav *badaini* un neēd viens otru, kā to apgalvoja sieviete, kura sūdzējās laikrakstam.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Dambrete

Draudzības spēles dambretē

Foto - no personīgā arhīva

Ar kausiem un medalām. Rugāju novada pašvaldības Kultūras nodalas vadītāja Gunta Grigāne ikvienam pirms sacensībām novēlēja asu prātu un pastāstīja, ka dambretes turnīra rīkošanas tradīciju turpinās arī nākamajos gados. Jāpiebilst, ka sacensību starplaikos turnīra dalībnieki varēja baudīt arī tēju, kafiju un pīrāgus, ko bija sagādājušas Kultūras nodalas darbinieces. Dažiem dalībniekiem bija arī savi līdzjutēju pulciņi, kuri arī izmantoja iespēju uzspēlēt dambreti.

4.februāri Rugāju tautas namā jau otro gadu notika Draudzības spēles dambretē, kurās piedalījās 20 galda spēles cienītāji ne tikai no Rugāju novada, bet arī no Mednevas un kaimiņpilsētas Gulbenes.

Turnīrā bez vecuma ierobežojuma piedalījās visu paaudžu spēlētāji – gan bērni un jaunieši, gan arī vidējās paaudzes pārstāvji un seniori. Vecumā no 6 līdz 12 gadiem sacensībās piedalījās seši dambretes spēlētāji: MARTA FELICITA SNEGOVA, LAURIS LAZOVSKIS, MARIKA GARBACKA, DANIELS PLEŠS, ADRIANS LONSKIS un RAIVIS LAZOVSKIS. Savukārt vecumā no 13 gadiem līdz pat sīmam vecumam par uzvarām turnīrā cīnījās 14 dalībnieki: ELZA TUTIŅA, LAURA SAULĪTE, PĒTERIS SUDAROVS, EVITA SPROĢE, SANDIS PLATAIS, LAIMONIS PLEŠS, SANITA LAZOVSKA, VALDIS PRĀNCĀNS, ALISE PRĀNCĀNE, EDĪNA KĻAVA, INĀRS SAULĪTIS, JĀNIS ČAKĀNS, MAREKS PRĀNCĀNS un STĀNISLAVS MASS. Turklat interesants fakts, ka starp sacensību dalībniekiem bija ne tikai ģimenes locekļi, bet arī ievērojama gadu starpība – jaunāko un vecāko dalībnieku šķira tiesi 80 gadi!

Kopumā turnīrs ilga trīs stundas, un līdz ar pēdējo no cīņu lauka noņemto dambretes kauliņu tapa zināms, ka kopvērtējumā vecumā līdz 12 gadiem uzvaras laurus plūca Lauris Lazovskis (11 punkti), bet 2. – 3. vietu dalīja Marika Garbacka un Daniels Plešs, kuri katrs izcīnīja astoņus punktus. Arī pārējiem turnīra jaunākajiem dalībniekiem veicās diezgan labi. Savukārt otrai sacensību dalībnieku grupai cīņas izvērtās vēl spraigākas, jo, lai noskaidrotu uzvarētājus, vienādo punktu skaita dēļ nācās spēlēt papildspēles. Rezultātā 1.vietu ieguva Stānislags Mass (16 punkti), savukārt 2. – 3.vietu dalīja Elza Tutiņa un Jānis Čakāns (14 punkti).

Viena no turnīra organizētājām - Rugāju novada pašvaldības Kultūras nodalas vadītāja GUNTA GRIGĀNE, kura pati dambretes spēli iecienījusi jau kopš bērnības, pastāstīja, ka mūsdienu laikmetā cilvēku brīvo laiku arvien vairāk aizņem datori, internets un viedtālruņi. "Tajā pašā laikā priečē, ka joprojām ir ģimenes, kurās spēlē cilvēks ar cilvēku. Turklat ne tikai dažādas komandu spēles, bet arī prātu asinošas un varbūt nedaudz piemirstas galda spēles – šahu un dambreti. Tieši garie ziemas vakari ir laiks, kad varam nodoties šādām spēlēm. Cerams, visi dalībnieki mājas atgriezās apmierināti, jo katrs saņēma medaļu un pateicību par piedāšanos, savukārt godalgoto vietu ieguvēji

Foto - A.Ločmelis

Spēle skolotājs Sudarovs. Viens no turnīra pieredzes bagātākajiem dalībniekiem bija Pēteris Sudarovs, kurš mūspuses iedzīvotājiem vairāk zināms kā mūzikas pedagogs un nopelnīem bagāts kora diriģents.

Foto - A.Ločmelis

Godīga spēle. Visa turnīra gaitā valdīja draudzīga atmosfēra, par ko liecina spēļu dalībnieku sasveicināšanās pirms katra mača. Protams, neizpalika arī sīvs sacensību gars. Attēlā redzami Laimonis Plešs (pa labi) un Lauris Lazovskis.

papildus visām balvām saņēma arī kausus. Tāpat prieks, ka līdz ar sacensību noslēgumu daudzi no dalībniekiem teica atzinīgus vārdus: "Cik labi un jauki kopīgi pavadīts laiks! Vajadzētu šādas spēles rikot biežāk, jo tās vieno cilvēkus un sniedz labas emocijas ikdienas dzīvē!" Tātad atliek secināt, ka uzvarēja visi un draudzība!" par aizvadītajām draudzības spēlēm dambretē priečājās G. Grigāne.

Futbols

Jaunie futbolisti cīnās Mārupē

28. un 29.janvārī Mārupē notika futbola sacensības "Mārupes kauss 2017". Tajās piedalījās arī jaunie Balvu pilsētas futbolisti. 2008.gadā dzimušie zēni sešu komandu konkurencē izcīnīja godalgoto 2.vietu, savukārt 2009.gadā dzimušie futbolisti ierindojās 6.vietā.

Jāpiebilst, ka mūsu futbolistus Mārupē uzņēma Balvu novadnieks un pašreizējais Mārupes Sporta centra futbola treneris Agris Kokorevičs, kurš ir viens no ievērojamākajiem Balvu futbola audzēkņiem un savulaik ilggadējais futbola kluba "Balvu vilki" vārtsargs. A.Kokorevičs savulaik arī trenēja "Balvu vilkus", ar ko 2004.gadā Pirmajā Latvijas olimpiādē Ventspilī izcīnīja 2.vietu, savukārt 2000. gadā - tiesības spēlēt Latvijas Pirmās līgas futbola čempionātā.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Ar izcīnītajām balvām. Abas komandas futbola cīnās Mārupē veda futbola treneris, Balvu Sporta centra sporta speciālists Ingus Zaharāns. Jau rakstījām, ka Ingus 7.janvārī piedalījās arī Latvijas Futbola federācijas Tiesnešu akadēmijā, kur pēc teorētisko un fizisko sagatavotības pārbaudījumu nokārtošanas iekļuva starp labākajiem 26 tiesnešiem un asistentiem.

Svarcelšana

Gūst panākumus Daugavpilī

28.janvārī Daugavpilī notika sporta meistara Valērija Petrova kausa izcīņa svarcelšana un Daugavpils Bērnu un jaunatnes sporta skolas (BJSS) atklātās meistarsacīkstes svarcelšanā jauniešiem.

Sacensībās ar panākumiem startēja arī Balvu Sporta skolas svarcelāji. Daugavpils BJSS atklātajās meistarsacīkstes svara kategorijā līdz 30kg 1.vietu izcīnīja EDIJS KEIŠS, 3.vietu – HARIJS BISENIEKS. Svara kategorijā līdz 45kg 7.vietā ierindojās IVO BISENIEKS. Svara kategorijā līdz 50kg 2.vietu ieguva DĀVIS MAKS, līdz 62kg – 4.vietu izcīnīja KRISTIĀNS PANGA, 5.vietu – RAINERS MELNSTRADS. Svara kategorijā līdz 77 kg 5.vietā ierindojās MAKSIMS

FJODOROVS. Savukārt svara kategorijā līdz 85kg un 105kg labus rezultātus uzrādīja RALFS BOLDĀNS un LAURIS LOGINS, kuri izcīnīja attiecīgi 2. un 3.vietu.

Mūsu sportisti meistarību svarcelšanā nodemonstrēja arī Valērija Petrova kausa izcīņā. Svara kategorijā līdz 62 kg 5.vietā ierindojās KRISTIĀNS PANGA, 6.vietā – RAINERS MELNSTRADS. Svara kategorijā līdz 69 kg nepārspēts palikis EDGARS PRISTE. Savukārt MAKSIMS FJODOROVS izcīnīja 7.vietu svara kategorijā līdz 77 kg, RALFS BOLDĀNS – godalgoto 3.vietu svara kategorijā līdz 85 kg, LAURIS LOGINS – 5.vietu svara kategorijā līdz 105 kg.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā

Ļoti seni kapi

Lieparos, kur pašvaldības ceļš krustojas ar valsts ceļu, atrodas arī Lieparu kapi. Spriežot pēc milzīgajām priedēm un senajiem čuguna krustiem, - ļoti seni. Nelaiķus apglabāt Lieparu kapos ved gan no tuvākām, gan tālākām vietām. "Lūk, nesen apbērēja mirušo no Rīgas. Tur apglabāta māmulīte no Rugājiem," saka kapu vecākais Jāzeps Apšenieks, norādot uz svaigām kapu kopīnām. Ari kapusvētkos pieminēt aizgājējus sarodas gan vietējie iedzīvotāji, gan cilvēki, kuri braukuši no tālienes. Un kuram gan gribas vest zārku ar nelaiķi vai pašam automašīnā krātīties pa bedrēm. Kapu vecākais izrāda arī kapus, kuru vidū atrodas būve, kas nav kapliča, taču to izmanto kapusvētku laikā, kā arī sveciņu vakarā tur pulcējas dziedātājas. Naudu tai ziedojuši draudzes locekļi, arī pašvaldība. Līdzīgi bijis arī ar kapu zvanu. Garnadži to savulaik nozaga, bet draudzes locekļi saziejoja jaunam zvanam tik daudz, ka palika pat nedaudz pāri. Par atlikumu Bēržu baznīcai nopirkta lustras, bet jaunu zvanu Lieparu kapiem prāvests Mārtiņš Klušs atveda no Polijas. Nevar nepamanīt arī citas būves, kas atrodas kapu tuvumā. Aka, tualete un darbarīku noliktava pie kapiem ierīkota par lidzekļiem kapu labiekārtošanai projektā, ko uzrakstījusi Maruta Paidere.

Lieparu kapu vecākais. Jāzeps Apšenieks ilgus gadus ir Lieparu kapu vecākais un rūpējas, lai kapi būtu sakopti un kapu tradīcijas noritētu godam.

Re, kā!

Ziemā atlidojis stārkis!

Daudz koka figūru. Braucot garām kapu vecākā Jāzepa Apšenieka mājām, koka galotnē nevar nepamanīt stārkā ligzdu, kas, kā par brīnumu, nav tukša. Vai stārkis sajaucis gadalaikus un atlidojis ziemā?! Ielūkojoties vērīgāk, redzams, ka gan ligzda, gan putns ir cilvēka roku darbs. Mājas pagalmā un tās tuvumā ir daudz koka figūru - gailis, pīle, pūce, rūķis. Vārtu staba galā sēž vāverīte, bet mājas nosaukums "Vientuļnieki" greznojas ar dažādu krāsu koka burtiem. "Figūras man ik pa laikam uzdāvina labs paziņa. Pats esmu celtnieks, bet tādas lietas izgatavot neprotu," atzīst Jāzeps.

Uz Liepariem?

Rugāju novada pašvaldība par Eiropas Savienības fondu līdzekļiem plāno pārbūvēt četrus lauku ceļus, protams, ja pietiks naudas. Prioritārais šajā sarakstā ir pašvaldības ceļš Ozolnes - Liepari, jo ceļam abās pusēs atrodas zemnieku īpašumi, lauksaimniecībā apstrādājamā zeme, liellopu ferma, pārvietojas tehnika. Ceļš atrodas Lazdukalna pagastā un savā mūžā piedzīvojis gan uzplaukumu, gan panikumu. Tas ir grūti izbraucams, jo nosēdies zemāk par tīrumiem un pļavām. Turklat, braucot pa šo ceļu, ātrāk var nokļūt Lieparu centrā, jo nav jābrauc likums caur Bērzpili. Sakāmais "laižam pa taisno!" šajā gadījumā sevi attaisno pilnībā.

Iestājas par labāku ceļu

Savulaik vāca parakstus

Ozolnes - Lieparu ceļa pārbūvē ieinteresēti ceļam abās pusēs dzīvojošie, tostarp arī JĀNIS un ILZE LESNIEKI no "Kļavām". Jānis strādā par šoferi Rugāju novada pašvaldībā, un viens no viņa galvenajiem pienākumiem ir pārvadāt skolēnus, nogādājot bērnus Eglaines un Rugāju skolās, bet pēc stundām - mājās. Spried kā gribi, ceļš šoferim ir gan darba instruments, gan darba vide. Tehnika nav mūžīga. Ja autobusam nākas *kratīties* pa bedrēm, tad tā mūžs sašinās vēl jo ātrāk. Vairāki kaimiņi atceras, ka Jānis savulaik vāca parakstus, lai ceļu no Lieparu puses, kas beidzās pie Dārzniekū Ērika mājām, kur atradās sovhoza klēts, pagarinātu līdz Rēzeknes šosejai, kas atrodas aptuveni kilometra attālumā, jo minētais ceļa posms nebija izbraucams. Pareizāk sakot, ceļa tur nebija vispār. Jānis atceras: "Padomju laikos tur bija ar *čudām* (tā sauca lielos traktorus) izgriezta sliede. Vecais zirgu ceļš bija aizlaists postā. Ceļu pagarināja 90.gadu vidū Ēvalda Stērnieka (pagasta padomes priekšsēdētājs) laikā. Pats vēl staigāja pa mājām un vācu parakstus par ceļa remontu, jo braukt caur Liepariem bija liels līkums. To ceļa posmu uzbūvēja Balvu *celinieki*. Uz katu dzīvojamo māju grāvjos pat caurtekas bija saliktas. Bet ar laiku ceļš atkal izjuka, jo ir noslogots - pa to brauc smagā lauksaimniecības tehnika, ved lopbarību. Ari iedzīvotājiem nepieciešams braukt ar savām personīgajām automašīnām. Te katrā mājā kāds dzīvo, kuram kaut kur vajag tikt." Arī Jānim bez algotā darba pašvaldībā vēl ir savā zemnieku saimniecība "Kļavas", kur viņš kopā ar sievu Ilzi nodarbojas ar biškopību. "Mūsu lopiņi ir bitītes," smejas Ilze. Bišu ganāmpulkus lielākoties tomēr ir Ilzes ziņā, jo Jānis aizņemts ar šofera pienākumiem - jāved ne tikai skolēni uz skolu un no skolas, notiek

Bišu drava. Gar bišu dravu ir nošķūrēts sniegs. Ilze stāsta, ka bites jānāk paklausīties arī ziemā. Viņai šai nodarbei vairāk laika, jo Jānis nodarbināts algotā darbā un savai saimniecībai var noķert tikai brīžus.

vēl dažadas skates, sporta sacensības, ekskursijas. Atvaljinājums viņam reizi gadā un vienu mēnesi. Ilze ir diplomēta skolotāja, beigusi Rēzeknes Augstskolu, bet vispār viņai ir trīs dažādu izglītības iestāžu diplomi. Viņa vēl ir beigusi lauksaimniecības tehnikumu un Juridiskās koledžas filiāli Gulbenē, taču algotu darbu tagad nestrādā. Tādēļ abi ar vīru pašmācības ceļā sākuši apgūt biškopības gudrības. Apsaimnieko zemi, jo bitēm arī vajag augus, no kuriem medu vākt.

Nevēlas kalpot ārzemniekiem

Izvēli nenožēlo

CĀLERU ģimene no Jelgavas novada Vircavas pagasta Lieparu fermu ar 40 hektāriem zemes nopirkā krizes sākumā. Ģimenei bija jāizlej gluži vai Hamleta cienīgs jautājums: vai izbeigt saimniekošanu, vai attīstīties? Jelgavas pusē, kur ģimene dzīvoja un daļa ģimenes arī dzīvo joprojām, apstrādājamās nomas zemes platības strauji samazinājās, jo lielsaimnieki tās pārņema, piedāvājot lielāku nomas maksu. Latgalē bija iespēja iegādāties fermu, zemi un dzīvojamo māju vienuviet. Daļa no Cāleru ģimenes pārcēlās dzīvot un strādāt uz zemnieku saimniecību "Lāsītes" Lieparos un ne mirkli to nenožēlo. Artūrs, kurš uzņēmies saimniecības runasvīra pienākumus, stāsta, ka trīs brāļi strādā zemnieku saimniecībā "Ramu" Jelgavas pusē, kur nodarbojas ar traktoru remontu, apstrādā arī zemi, bet četri brāļi saimnieku šeit, Lieparos. Vecāki piepalidz gan tur, gan šeit. Zemnieku saimniecība "Lāsītes" šajos gados paplašinājusies – fermā ir aptuveni 150 liellopi (gan slaucamās, gan nobarojamās govis), brāļi apstrādā teju 400 hektārus zemes. "Nesen nopirkām zemi Bērzpils pagastā. Pirksim vēl!" pārliecinoši saka Artūrs, jo braukt strādāt uz ārzemēm neviens no ģimenes negrasās. Viņš turpina: "Ko tur iesākt?! Nu, ja kāds grib strādāt otram nedomājot, kas paliek priekšdienām sev, tad jā. Tie, kas atbrauc atpakaļ, mēneša vai divu laikā noplēnīto naudu *noliek* un pēc tam atkal brauc strādāt. Katram sava domāšana. Nav starpības, kur dzīvo un strādā. Galvenais, ka dari pats sev."

Darba rīti laukos, it īpaši vasarā, sākas agri un beidzas ap pusnakti. Puiši paši slauc govis, sagatavo lopbarību. Atbildīgus strādniekus dabūt ir grūti. Ja kāds nostrādā mēnesi, tad nedēļu noteikti nenāks. Lopkopībā tas neder! Tā kā puiši ir vecumā no 20 līdz 36 gadiem, grēks nav arī pajautāt, vai nav laiks vest mājās saimnieces. Par sevi Artūrs pārliecināts, ka tuvākajā laikā viņam saimnieces noteikti nebūs. "Nav nopietnu meiteņu! Viņas

Šeit saimnieko tikai puiši. Jaunie zemnieki Artūrs, Lauris, Mareks un Ričards pie nesen iegādātā riteņtraktora.

pašas īsti nezina, ko grib, ko savā dzīvē vēlas sasniegt. *Samesties* kopā var ātri, bet dzīvei reālu cilvēku vajag!" saka jaunais zemnieks. Tas gan nenozīmē, ka laiku pa laikam kāda meitene "Lāsītes" neciemotos.

Puiši nesēž tikai savā saimniecībā. Pāris stundas, un esi Rīgā vai Jelgavā. Lai *atslēgtos* no ikdienas un atpūstos, aizkuģo arī pāri jūrai līdz Stokholmai. No un uz mājām brauc pa Lieparu ceļu, kas *iet* garām, jo te tuvāk šosejai. Pa šo ceļu katru otro dienu brauc arī piena mašīna, kas izved no fermas pienu. Brauc arī pašu saimniecības smagā tehnika un citu zemnieku tehnika, kokvedējas automašīnas. Slapjdraņķi ceļš kļūst neizbraucams. Ar vieglo automašīnu buksējot knapi var pārvietoties, tādēļ, izturīgs ceļš, viņu skatījumā, ir vairāk nekā nepieciešams.

Laižam pa taisno!

Laukos pietrūkst sabiedriskā transporta

Kupla ģimene laukos dzīvo dzīvoklī

Uz daudzdzīvokļu mājām Lieparu centrā dodos ar nodomu parunāties ar to iemītniekiem, jo arī viņiem taču vajag braukt - uz pilsētu, pie ārsta, pie radiem. Atklājas, ka divās astoņu dzīvokļu mājās apdzīvoti ir tikai daži dzīvokļi, pārējie arī kādam pieder, bet stāv tukši. Mājas vecākais GUNTIS LIEPINŠ, kurš dzīvo vienā no dzīvokļiem ar sievu Sanitu un diviem bērniem, pārējie trīs jau ir pieauguši un dzīvo atsevišķi, pastāsta, ka tagad nodarbojas ar dzīvokļu juridisku noformēšanu, lai īpašumus varētu reģistrēt Zemesgrāmatā. "Kārtoju gan dokumentus par savu dzīvokļa privatizāciju, gan pabikstu pārējos," viņš saka. Vasarā mājas vecākais applauj ap mājām zāli, ja mājai vai komunālajai sistēmai nepieciešams remonts, vāc naudu no pārējiem iemītniekiem. Guntis pats strādā gadījuma darbus - vasarā vietējiem zemniekiem palīdzējis labības novākšanā, vedis graudus, tagad atsācis strādāt par tālbraucēju šoferi. "Ar ko var nopelnīt, to arī daru," viņš saka. Dzīvi šajā vietā viņš salīdzina ar Sūnu ciemu, piesaucot laiku, kad slikto ceļu dēļ aizliedz pa tiem kursē smagajam transportam. Ko šādā laikā lai iesāk vietējie uzņēmēji, kas nodarbojas ar kokmateriālu vai pārvadājumu biznesu?

Stāvu zemāk vienā no daudzdzīvokļu mājas dzīvokļiem dzīvo Sanitas māsa RUDĪTE JANSONE ar pieciem bērniem, viņas māte un tēvs. Arī Rudīte izsaka savas pārdomas. Visi bērni ir skolnieki no 1. līdz 10. klasei. Viņus skolā un no skolas mājās nogādā skolas autobuss, bet pieaugušos tas neved. Kā lai nokļūst pie ģimenes ārsta Balvos? Uz Skujetniekiem iet autobuss, bet uz Liepariem - nē. Tiec uz novada centru Rugājos vai uz Balviem kā gribi. Turklat uz Rēzeknes šosejas Ozolnēs pietur tikai Balvu autotransporta uzņēmuma autobusu šoferi, ja palūdz, bet starppilsētu autobusu šoferi to negrib. "Šeit nav pietura," viņi pasaka. Tagad Rudīte mācās autovadītāju kursos, lai nepieciešamības gadījumā varētu aizbraukt vai aizvest kādu pati. Rudīte piecus bērnus audzina viena pati. "Vīrs savā vietā atstāja automašīnu," viņa saka. Iztikšanai ģimene tur lopīņus, putnus.

Māte meitu pulciņā. Rudīte un viņas piecas meitenes.

Foto - no personīgā arhīva

Palīdzība no pašvaldības ir 50 eiro kurināmā iegādei, 50 eiro mājokļa remontam, par zālēm atmaksā 45 eiro. Par velti bērniem ir skolas pusdienu un skolas autobuss, kā jau visiem. "Būtībā tas nav nekas," spriež Rudīte.

Par agru nepriecājas Savus bērnus un mazbērnus lutina

Kurju kolekcija. Valentīnu palūdzāmnofotografēties ar viņas augstpapēžu kurju kolekciju. "Pie augstpapēžu kurpēm esmu ļoti pieradusi. Kad man abām kājām bija operācija, ārstam jautāju, vai pēc tam varēšu staigāt ar augstpapēžu kurpēm," atklāj Valentīna.

ka par bērniem tēvs un vecmamma gādā. Savukārt mūsu uzmanību pievērš dažādās dekoratīvās lietiņas - spilveni, figūriņas, kā arī rinda augstpapēžu kurpju, kas sakārtotas uz skapjaugšas. Saimniece atklāj, ka iziet cilvēkos, kā mēdz teikt, apmeklēt pasākumus, piemēram, vietējās senioru balles, viņa radusi augstpapēžu kurpēs. Tad jau labs ceļš līdz mājām vēl jo vairāk nepieciešams! "Liepkalniņos" Ēriks saimnieko kopā ar mammu. Tur lopīņus, apstrādā zemi, jo cīta darba laukos nav. Valentīna jau pensionāre, bet Ērikam līdz mājām vēl tālu.

Fotomirkli

Viri lūko nepieciešamo. Valsts un pašvaldības ceļu krustojumā atrodas gan Lieparu veikals, gan laukums, kurā izvietots plašs klāsts lauksaimniecības agregātu košās krāsās - zaļi, sarkanai, dzelteni. Zemnieku saimniecības "Kalmes" galvenais nodarbošanās veids ir tirdzniecība. Veikalā tirgo pārtikas un saimniecības preces, bet pie veikala - lauksaimniecības aggregāti. Pircēji iegādāties tehniku ierodas no kaimiņu un tālākiem novadiem. Brauc, protams, gan pa valsts, gan pašvaldības ceļu. Zemnieku saimniecības ipašniekiem vairāk daršanas Rēzeknē un vēl tālāk. "Balvos jau nav ko darīt," viņi uzskata.

Oriģināls risinājums. Ozolnes – Lieparu ceļa malā ieraugām oriģinālu malkas šķūnīti, kas iekārtots metāla bunkurā, - gan slapjums netiek klāt, gan vējš pūš no abiem galiem un žāvē malku.

Piedalās konkursā. Sagaidot Jauno gadu, Rugāju novadā bija izsludināts konkursss par skaistāko ēku noformējumu. Tajā pieteicās arī Cāleru ģimene no Liepariem. Puiši uz jumta uzmeistarjo kamanas ar ziemeļbriežiem, tā teikt, sev un garām braucējiem par prieku. Konkursā viņi saņēma Atzinības rakstu. "Nav jau grūti katru gadu kādu lampiņu, kādu vadiņu piepirkit klāt," skaidroja viens no Cāleru ģimenes puišiem.

Rotaļu laukums. Pie daudzdzīvokļu mājām Lieparos iekārtots rotaļu laukums bērniem, pie kura greznojas arī divi sniegavīri. Par rotaļu laukuma iekārtošanu pirms četriem gadiem parūpējusies Lazdukalna ģimēnu biedrība "Saulīte" un Maruta Paidere.

Sagatavoja I.Zinkovska, foto - A.Kiršanovs

Jaundzimušie

Piekto bērnu nosauc par Artūru Oskaru. 20.janvārī pulksten 12.37 piedzima puika. Svars - 3,550kg, garums 54cm. Puisēna mammai Aina Dzantuškai no Balviem šis ir piektais bērniņš. "Mazo brālīti ar nepacietību mājās gaida Guntis, kuram ir 12 gadi, 11 gadus vecā Elēna, Sofija Karlīna, kurai ir 6 gadi, un trīsgadīgā Andželīna Evelīna. "Kamēr piektā bērniņa dzimums vēl nebija zināms, mājās visi prātojām, kas būtu labāk - brālītis vai māsiņa. Vecākais dēls gaidīja brālīti, māsas, protams, sapņoja par vēl vienu māsiņu, bet man pašai gribējās puiku - lai pirmais un pēdējais ir dēls," teic nu jau piecu bērnu mamma. Aina stāsta, ka arī jaundzimušais, tāpat kā Sofija Karlīna un Andželīna Evelīna, tiks pie diviem vārdiem. "Vecākais dēls Guntis izdomāja, ka brālīti varētu

saukt par Artūru, savukārt es ierosināju, ka dēlam varētu dot otru vārdu Oskars - par godu savam tētim. Tā arī palika, ka dēlu nosaucām par Artūru Oskaru," skaidro Aina. Piecu bērnu mamma stāsta,- lai arī puika piedzimis, var teikt, precīzi medīku noliktajā laikā, viņš ir viissmagākais no visiem. "Visi pārējie bija vieglāki. Toties pēc skata gan šķiet, ka Artūrs Oskars ļoti līdzīgs brālim un māsām, kad viņi bija tikko piedzimuši. Paaugsies, tad arī droši vien mainīsies skatā," teic Aina Dzantuška no Balviem.

Abiem bēriem vārda autors - mamma. 29.janvārī pulksten 17.22 piedzima puika. Svars - 3,060kg, garums 52cm. Puisēna mammai Iritai Timofejevai no Alūksnes šis ir otrs bērniņš. "Mazo brālīti mājās gaida meitiņa Emīlija, kurai ir gads un pieci mēneši, un tētis Edgars. Šoreiz puiku gaidījām visi, un ceturtajā grūtniecības mēnesī ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere mums paziņoja, ka puika arī būs," stāsta jaunā māmiņa. Pēc dēla nākšanas pasauļē vecāki viņam deva vārdu Kristers. Irita skaidro, ka sākumā gan viņai padomā bija divi vārda varianti - Kristers un Daniels, no kuriem ģimenes sapulcē visi nolēma par labu pirmajam. "Tā sanācis, ka abiem bēriem vārda autore esmu es. Es izvēlos, savukārt pārējie apstiprina vai noraida manu piedāvāto variantu," teic nu jau divu bērnu mamma. Viņa stāsta, ka medīku noliktais dzemdiņu datums bija krietni vēlāk, nekā Kristers nāca pasaulē - februāra vidū. "Emīlija piedzima laikā, bet dēls nolēma pastiegties. Labi, ka uz slimnīcu līdzī nemamās somas ar mazuļa drēbītēm un visu nepieciešamo jau bija saliktas. Aizbraucām bez stresa. Un labi vien ir, ka puika piedzima janvārī. 21.janvārī manam tētim bija jubileja, savukārt Edgara tētis 29.janvārī svinēja vārdiņsvētkus - sanāca laba dāvana visiem," teic jaunā māmiņa.

Par godu "Likteņa līdumniekiem" - būs Enija. 2.februārī pulksten 11.32 piedzima meitenīte. Svars - 3,270kg, garums - 52cm. Meitenītes vecākiem Sabīnei un Emīlam Malteniekiem no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. "Godīgi sakot, jau vienā no pirmajām ultrasonogrāfijas pārbaudēm uzzinājām, ka gaidām meitiņu. Un par šo ziņu vispriečīgākais bija tieši Emīls, jo viņš ļoti gribēja meitenīti," stāsta jaunā māmiņa. Sabīne teic, ka, meklējot mazulītei vārdu, viņa ar vīru vienojās, ka tam jāsākas ar burtu 'E' - tāpat kā tētim. "Viens no variantiem bija Emīlija, taču pēdējā laikā šis kļuvis par ļoti izplatītu vārdu, tādēļ to neizvēlējāmies. Man gribējās meitiņu saukt par Eniju, jo šo vārdu noskatīju latviešu populārajā seriālā "Likteņa līdumnieki". Vienkārši šķita, ka tā vajadzētu, līdz ar to vārdadienu kalendāru nemaz nešķirstījām un citas iespējas nemeklējām. Turklat Emīls manu piedāvāto variantu akceptēja ar prieku," teic Sabīne. Jaunie vecāki stāsta, ka Enija nākusi pasaulē ārstu noliktajā laikā, kas bija no 31.janvārī līdz 12.februārim. "Godīgi sakot, sākumā uz Balvu dzemdiņu nodaļu nemaz neplānojām doties, taču beigās tāpat tur nonācām, par ko esam ļoti priecīgi. Personāls ļoti labs un atsaucīgs, personiska attieksme un pieejama ģimenes palāta - ko vairāk vēl var vēlēties? Jau tagad varu teikt - ja mums būs vēl kāds bērniņš, nākamreiz noteikti atkal brauksim uz Balviem," ir pārliecināta jaunā māmiņa. Jautāta, kam Enija līdzīga, Sabīne smaidot teic, ka mazulīte paņēmusi visu to labāko no abiem vecākiem: no mammas - smuko deguntiņu, bet no tēta - vaidziņus. "Paaugsies, tad jau droši vien varēs manit labāk, kuram līdzīga," secina jaunie vecāki no Alūksnes.

Reģistrotas laulības

Baltinavas novada Dzimtsarakstu nodaļā

Karīna Rodina un Edgars Vorobjevs

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā

Eīna Locāne un Artjoms Kokorevičs

Balvu Romas katoļu baznīcā

Santa Začeste un Ivars Pakalnīts

Reģistroti jaundzimušie

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā

Estere Stikiņa (dzimus 6.janvārī)
Lauris Kulovs (dzimus 12.janvārī)
Patriks Kašs (dzimus 26.janvārī)

VIĻAKAS NOVADĀ

Viļakas pilsētā

Klinta Kokoreviča (dzimus 25.janvārī)

BALVU NOVADĀ

Keitija Barbaniška (dzimus 20.janvārī)

Natālijs Božiks (dzimus 20.janvārī)

Estere Bukša (dzimus 26.janvārī)

Artūrs Oskars Dzantuška (dzimus 20.janvārī)

Karolina Jegorova (dzimus 24.decembrī)

Nikola Krieva (dzimus 24.janvārī)

Alīna Ločmele (dzimus 7.janvārī)

Arvīds Ločmelis (dzimus 13.janvārī)

Nika Pankule (dzimus 19.janvārī)

Janvārī

Reģistroti mirušie

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā

Tekla Oplucāne (1919.g.)

Lazdukalna pagastā

Anna Pleša (1928.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Kupravas pagastā

Vladimirs Komarovs (1953.g.)

Susāju pagastā

Dzidra Avotiņa (1937.g.)

Emīlija Dadžāne (1930.g.)

Valerians Prancāns (1937.g.)

Šķilbēnu pagastā

Domicella Circene (1927.g.)

Olga Zelenovska (1944.g.)

Vecumu pagastā

Juris Kokorevičs (1960.g.)

Zinaida Kokoreviča (1932.g.)

Viļnas pagastā

Māris Pušpurs (1957.g.)

Tālis Zelčs (1950.g.)

Balvu pilsētā

Sergejs Andrejevs (1965.g.)

Jevgenijs Balavins (1951.g.)

Velta Balode (1926.g.)

Nikolajs Berezuevs (1936.g.)

Oļegs Jevstignejevs (1961.g.)

Irmīna Koliņa (1935.g.)

Aija Krampuša (1965.g.)

Janīna Kupča (1939.g.)

Agata Logina (1926.g.)

Velta Mičāne (1952.g.)

Jānis Pugačs (1948.g.)

Valentīna Salmane (1934.g.)

Jevgenija Taca (1933.g.)

Mirdza Tolēna (1928.g.)

Marija Voite (1930.g.)

Irēna Žeiviniece (1937.g.)

Gvida Karpičeva (1932.g.)

Antonīna Logina (1929.g.)

Inta Porša (1941.g.)

Andis Prudents (1961.g.)

Topošā vizāžiste ierāda apgūtās zināšanas

Skaistai būt ir jāmācās

Informē par jaunumiem. Skaistumkopšanas pulciņa meitenes ar interesu noklausījās Aigas stāstijumu par šī gada aktualitātēm *meikapa* uzklāšanā.

Jau ceturto gadu Balvos darbojas skaistumkopšanas pulciņš, kas mājvietu radis Balvu Bērnu un jauniešu centrā. Janvārī pulciņa nodarbībā viesojās bijusi balveniete AIGA MAČA, kura demonstrēja meitenēm Rīgā, profesionālā skaistuma skolā, apgūtās vizāžistes iemaņas.

Ceturto gadu Balvu novada jaunietēm ir iespēja apgūt skaistumkopšanas pamatus šīs jomas speciālistes Intas Ozolas vadibā. Inta atklāj, ka pulciņa nodarbības notiek divās grupās: 10 - 13 gadus vecām meitenēm un 14-19-gadīgām jaunietēm, kuras turpina padziļināti apgūt to, ko iemācījušas iepriekšējā kursā.

Pēc pirmajā mācību pusgadā iegūtajām matu kopšanas iemaņām, šajā gadā jaunākās grupas dalībnieces sāka mācīties nagu kopšanas un manikira pamatus, bet jauniešu grupas audzēknes ar interesu iepazīt pareizas *meikapa* uzklāšanas nianes.

Pieaicina speciālistus

Lai iepazīstinātu jaunietes ar jaunākajām modes tendencēm grima uzklāšanā, pulciņa vadītāja uzaicināja topošo šīs jomas speciālisti Aigu Maču pastāstīt un praktiski nodemonstrēt *meikapa* uzklāšanas mākslu, ko viņa apguvusi vizāžistu skolā Rīgā. „Jaunajiem patīk jaunie, tādēļ arī paaicināju Aigu novadit nodarbību. Savukārt Aigai tas bija labs veids, kā iegūt praktisko pieredzi,” paskaidroja I.Ozola. Viņa uzsvēra, ka, cenšoties pulciņa nodarbības padarīt daudzveidīgākas, nereti pieaicina attiecīgās jomas speciālistus. Tā drizumā meitenēm jaunas zināšanas ierādīs manikire Lana Barovska no Viļakas. „Nākotnē plānoju uzaicināt novadīt nodarbību arī hennas tetovējumu meistarū, jo tie šobrīd ir ļoti modē,” dažus no plāniem atklāja I.Ozola.

Skaistumkopšanas pulciņa vadītāja pastāstīja, ka šogad turpināsies sadarbība arī ar pagastu jauniešiem: „Nesen kopā ar Lanu Barovsku ciemojāmies Medņevas jauniešu centrā, kur pastāstījām par sejas un matu kopšanu, par aromātiem un grimu. Nesen ar iepazīšanās nodarbību ciemojos arī Tilžas vidusskolā.”

Inta atklāj, ka pulciņa meitenes jau tagad nereti pielieto savas zināšanas, sagatavojot citus jauniešus pirms uzstāšanās dažādos pasākumos. Martā viņas veidos frizūras Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas mazo bērnu modes skates dalībniecēm. Pulciņa dalībnieces arī ir izmēģinājušas roku, pirms uzstāšanās veidojot matu sakārtojumus „Di – Dancers” dejotājām.

Grims – tā ir māksla

Aiga Mača atklāj, ka vēlme kļūt par vizāžisti nenāca vienā dienā: „Interese par to radās jau sen, un tā nu sanāca, ka pagājušā gada septembrī uzsāku mācības Rīgā, bet vizāžistu skolu pabeigšu vasaras sākumā.”

Skaistumkopšanas speciālistes Intas Ozolas uzaicināta, Aiga labprāt dalījās iegūtajās zināšanās ar Balvu jaunietēm, pastāstot par aktuālajām grima tendencēm 2017.gadā.

Rāda, ko prot. Apstiprinot parunu: „Labāk vienreiz redzēt, nekā simtreiz dzirdēt”, Aiga parādīja meitenēm, kā teoriju pielietot praksē.

„Ierādīju dažādus knifiņus un sniedzu padomus, kā ikdienā padarīt grima uzklāšanu vieglāku, panākot vēlamo rezultātu. Uz modeles nodemonstrēju, kā uzklāt dienas grīmu, bet noslēgumā meitenes varēja izmēģināt iegūtās zināšanas pašas uz sevis,” par viņas vadīto nodarbību pastāstīja Aiga.

Būdama topošā grima māksliniece jeb vizāžiste, ikdienā Aiga pati tomēr neaizraujas ar dekoratīvās kosmētikas lietošanu. Iegūtās zināšanas viņa biežāk izmanto, pucējot draudzenes, mamma un māsu. „Lai gan ikdienā noder pilnīgi viss, ko esmu apguvusi skolā, grīma mākslā, manuprāt, nereti jāvadās pēc sajūtām,” pārliecināta Aiga.

Gailim patīk košas krāsas

Aiga piekrita atklāt dažas jaunākās *meikapa* modes tendences arī mūsu lasītājām. „Gaiļa gads pats par sevi saka priekšā, ka viena no grīma tendencēm ir košas krāsas gan acīm, gan lūpām. Tas, protams, nenozīmē, ka viss acu plakstiņš jānoklāj varavīksnes krāsās. Pietiks, piemēram, ar krāsainu acu kontūrlīniju, kas arī ir viena no grīma tendencēm. Tāpat aktuālas ir acu ēnas ar metālisku spidumu. Vēl joprojām modē ir biezās, koptas uzacis, taču, uzklājot grīmu, arī uzacis var iekrāsot mazliet košākās krāsās, atkāpjoties no klasiskā brūnā vai melnā. Nebaidieties izķāpt no komforta zonas!” aicina topošā vizāžiste.

Valentīndienu gaidot

Baltinavā rosās milestības amori

Aizvadītajā trešdienā Baltinavas kultūras namā notikušajā netradicionālo tērpas modes skatē skaistus tērpus sarkanbaltos toņos demonstrēja Baltinavas vidusskolas 8. klases skolnieces. Kolekcijā „Milestības Amors” netrūka ne milzīgu spārnu, ne sārtu siržu, ne Amora loka ar visām bultām, kuru izgatavošanā izmantoti tādi materiāli kā stieples, kreppapīrs, lamināts, plēves un salvetes.

Milestības eņģelis. Sandija Urtāne demonstrēja vienu no iespaidīgākajiem kolekcijas tēriem, kura galvenā rota bija milzīgie, baltie spārni. Par šo tērpas jaunietē izpelnījās arī vienu no ūrijas simpatīju balvām.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Sargieties, šaus! Renāte Ločmele savā tērpā akcentēja tieši aksesuārus – Amoriņa loku un bultu, kas ir milas eņģeļa svarīgākais darba instruments.

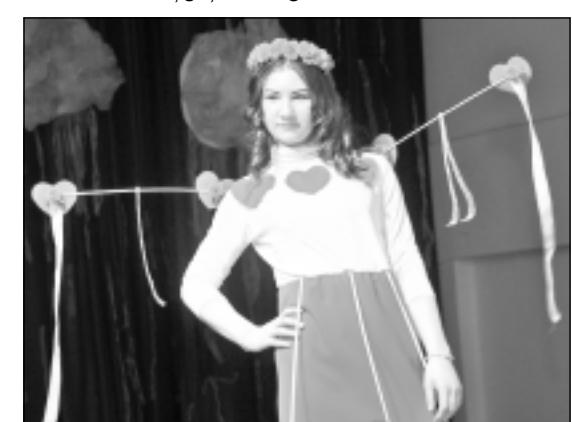

Foto - A.Kirsanovs

Neparasts Amors. Nekur nav rakstīts, ka Amora spārnus nedrīkst stilizēt. Neparastu pieeju savā tēla veidošanā atrada Gunta Logina, klasisku spārnu vietā uzmeistarojot tos no koka listēm, kas izgreznitas ar sarkanām papīra sirdīm.

Foto - A.Kirsanovs

Ziedu spārni. Savukārt Kitija Keiša savus Amora spārnus izveidoja, aplīmējot tos ar sarkanām kreppapīra sirdīm.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

1400 vērtīgas liecības. Kara muzeja krājumu papildina vērtīgs dāvinājums: Triju Zvaigžņu ordeņa kavaliera, ievērojamā latviešu virsnieka, grāmatas "Latviešu leģions" autora Artura Silgaija arhīvs ar spilgtām liecībām par 20.gadsimta militārajiem konfliktiem.

Prasmīgie Rīgas monētmeistari. Analizējot Rembates muižas parkā atrastā depozīta monētas, Latvijas Nacionālā vēstures muzeja numismāti guvuši interesantas liecības par Rīgas bīrvilsētas monētu meistariem, naudas kalšanas tehniku un apgrozību līdz 1572. gadam.

Mākslīgais smaids. Nepraktiskas, smakojošas un neglītas. Pirmās protēzes to valkātājiem ir īstas mokas, jo krīt ārā, neļauj sakošķāt pārtiku un izplata nelabu smaku. Protezēšanas celmlauži liek lietā visu savu izdomu, lai radītu daudzmaiz mākslīgo smaidu.

Denkerkas varoni: cīna līdz pēdējam vīram. Kad Sabiedrotie 1940. gadā sekmīgi evakuē no Ziemeļfrancijas ielenkto 338 000 karavīru, par panākumiem godina britu kara floti.

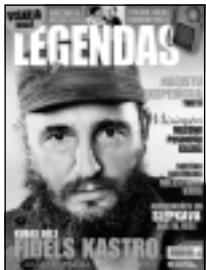
Imperators pret paša gribu. 12. gadā pr. Kr. Tiberijam ir viss, par ko var saprot jauns romietis: lieliska karavadoņa karjera, laimīga laulība un vesels dēls. Taču viss mainās, kad viņš kļūst par ticamu kandidātu uz Romas pirmā imperatora Augusta mantinieka lomu.

Livonijas mājsaimniece. Saglabātajos vēstures avotos viduslaiku sievietes ikdienas darbu saraksts ir apbrīnojami garš. Viņa vēpj, auž, šuj un gatavo ēst, rūpējas par bēriem un lopiem un strādā uz laukuma. Vajadzības gadījumā sieva arī palīdz vīram viņa darbos.

Gudjiera meistarstikis. Dabiskais kaučuks 19. gadsimta sākumā ir derīgs tikai atspērīgu burnu izgatavošanai, bet arī šos darinājumus var lietot tikai zināmos laikapstākļos. Tolaik ražotā gumija vasaras svelmē kūst un nejauki smird, bet ziemās aukstumā saplaisā.

Tragēdija Austrijā: ciemu sagrauj divas lavīnas. 1954. gada janvāra pirmajās dienās Alpu kalnos Austrijas rietumos nemītīgi snieg, kas izraisa desmitiem lavīnu. Kādu dienu sniega draudīgais spēks pārsteidz nelielo Blonsas ciemu. Sniega ellē dzīvību zaudē 57 cilvēki.

Legendas

Kubas dēls Fidels Kastro. "Mari sauc Fidels, un es esmu atrācis atbrīvot Kubu!" – tā skan tikai viena no frāzēm, kas padarīja pasaулslavenu revolūcijas līderi Fidelu Alehandro Kastro Rusu (1926–2016).

Latviešu tautas radiotehnika. Vēl cariskajā Krievijā latviešu inženieri bija vieni no pirmajiem, kuri attīstīja radiosakaru un radioaparātu konstruēšanas nozari. PSRS laikā zīmols RRR bija populārs visās padomju republikās.

Suleimans Lieliskais. Viņš bija varenis līderis, taču tajā pašā laikā arī literatūras, mākslas un arhitektūras patrons. Suleimana Lieliskā laikā Osmaņu impērija piedzīvoja varenāko posmu, plešoties no Belgradas līdz Bagdādei.

Nacistu apsolītā zeme. 1938. gadā militārās organizācijas Schutzstaffel (SS) pārstāvji devās vienā no mīklainākajām, vērienīgākajām un ambiciozākajām ekspedīcijām visā nacistiskās Vācijas vēsturē – uz Tibetu.

Padomju princeses dēkainā dzīve. Savulaik Gaijas Brežnevas priekšā vērās jebkuras durvis un visi bija viņas draugi. Taču Leonīda Brežneva meitas liktenis izvērtās drūms – viņas dzīve beidzās psihiatriskajā slimnīcā.

Citādā Pasaule

Režisors Jānis Streičs: "Daudzkārt esmu bijis medijs: jūtu cilvēkus un varu teikt, ko viņi grib dzirdēt."

Otrādā patiesība spoguli. Ko darīt, kad spogulis saplist, un kur vislabāk mājās novietot savu atspulgu.

Būrējas ar senču gudrībām. Kauģuru pagasta zāļu vācējas un raganas.

Gaiļa bilance. Kas noticis desmit iepriekšējos Gaiļa gados.

Brīnumainā izglābšanās. Slaveņības paredz briesmas savai dzīvībai.

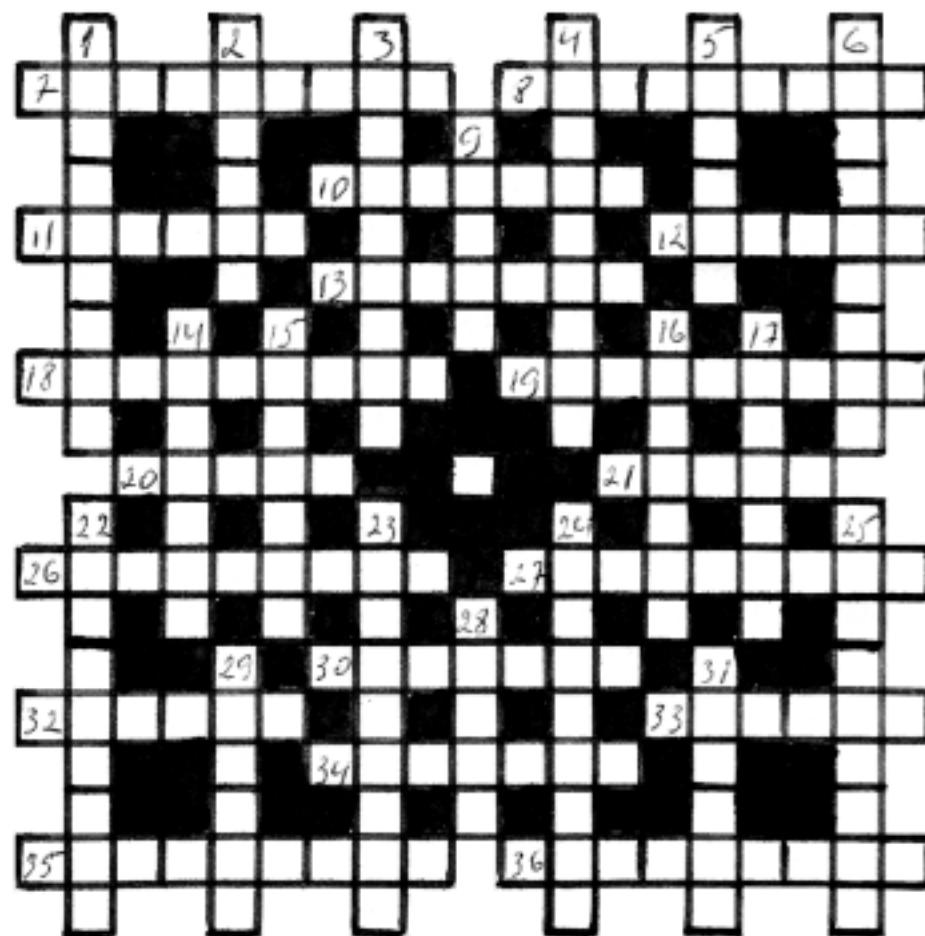
Spoku suni. Eiropas pilsetās ir nostāsti par mistiskiem nelabā vēstnešiem.

Fantasta pareģojumi. Herberts Džordžs Vells pirms simts gadiem aprakstīja mūsdieni pasauli.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25. februārim.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla februāri

Horizontāli: 7. Ietekmēt.

8. Palīgvārds. 10. Savvaļas dzīvnieku iegūšana pārtikai. 11. Māksliji mati. 12. Jūras laupītāji. 13. Šķības. 18. Viela, kas paredzēta kaut kā sagatavošanai. 19. Glezniecības tehnika. 20. Iet pa pēdām. 21. Maizes lāpstas. 26. Kompanjons. 27. Sakaru iestādes darbinieks. 30. Spēles (bērniem). 32. Grieķu divos vāzes vīnam un eļļai. 33. Kuģis bez noteikta maršruta. 34. Liķis. 35. Ruinas. 36. Viela drēbju pasargāšanai no kodēm.

Vertikāli: 1. Tādas, kas dod peļņu, ienesīgas. 2. Maza, slēgta, ar ādu pārvilkta laiva. 3.

Sarīkojumu deja – 20.gs. 50.g. 4. Grezni līkrati. 5. Ciemiņš. 6. Lime, kuru gatavo no miltiem. 9. Spēļu kāršu masts. 14. Celtniecības saistmateriāls. 15. Lidotājas. 16. Sadauzīts. 17. Maiznieks (sarunval.). 22. Ierīce ķermenē griešanās ātruma mērišanai. 23. Henomeles. 24. Ēdienreize. 25. Plēsīgs dzīvnieks ar indes dzeloni garas astes galā. 28. Ēdināt. 29. Māka. 31. Neasas.

Janvāra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Mopēds. 4. Kalks. 7. Splins. 11. Kurvis. 12. Divatā. 13. Dimants. 14. Triāls.

15. Atvase. 16. Kobalts. 23. Aprilis. 25. Sprands. 27. Estēts. 28. Orbīta. 29. Polises. 30. Pietāte. 34. Statika. 40. Krupis. 41. Bolero. 42. Gaviāls. 43. Indigo. 44. Pīnija. 45. Asakas. 46. Abats. 47. Iekava.

Vertikāli: 1. Mikstūra. 2. Parkis. 3. Dribls. 4. Kazino. 5. Līgava. 6. Svētīt. 8. Plinte. 9. Īpašas. 10. Skābenes. 17. Briesmīga. 18. Leikocīti. 19. Tīrelis. 20. Pietiek. 21. Spridīs. 22. Galants. 24. Panno. 26. Domāt. 29. Paskvila. 31. Eksotika. 32. Mundra. 33. Vieglā. 35. Trauma. 36. Trieka. 37. Kalifs. 38. Rozīne. 39. Debija.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Virsotne ir sasniegta! Iesūtīja Jānis Kuprišs.

Pērnā gada raža. Iesūtīja Daniels Kikucāns no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

"Kur cilvēcība un morāle?"

Vēstule par notikumiem Kooperatoru ielā

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma vēstuli, kuras autore, vārdā GUNTA, lūdz izprast kāda cilvēka rīcību traģiskā negadjumā ar viņu mīlili sunīti Džinu.

"Bija 17.janvāra pēcpusdienā, kad mans vīrs aizveda uz mājām Kooperatoru ielā 5, Balvos, mazāelu Artūru un viņa sunīti Džinu, kuru Artūrs bija paņēmis sev līdzi uz laukiem. Kad vīrs atgriezās mājās, ap pulksten 17 atskanēja telefona zvans. Zvanīja mazdēls un satrauktā, raudošā balsī teica: "Nobrauca Džinu! Kur lai sunīti paglabā?" Jautāju, kurš to izdarīja? Mazdēls pateica, ka suni nobrauca kaimiņš, kurš nemaz neapstājas, bet turpināja braukt uz priekšu, uz mājām. Ja mazdēls pagalmā nebūtu tīrijs sniegū, viņš nemaz nezinātu, ka sunītis nobraukts. Savukārt uzdzirdot Džīnas iekliegšanos, mazdēls skrēja uz ceļa pusi un māja ar roku automašīnas šoferim, kurš brauca prom. Ieraudzījis mazdēlu, kaimiņš apstājās un, izkāpis no mašīnas, viņam vaicāja: "Vai nevajag palīdzēt aprakt?" Mazdēls uztraukumā atbildēja: "Nezinu." Tā tas arī beidzās – kaimiņš aizbrauca un par notikušo vairs nav līcīs ne zinis. Mīlie cilvēki! Lūdzu jums palīdzēt un izprast šī cilvēka rīcību! Kur cilvēcība un morāle? Notikušo nekā nespēju izprast. Ja kaimiņš būtu uzbraucis cilvēkam, vai viņš arī tāpat vienkārši aizbrauktu prom?" sašutusi par notikušo ir vēstules autore.

Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar rakstā

minēto vīrieti, kurš nenoliedza suna nobraukšanas faktu, bet daļu no vēstulē minētā dēvē par apmelošanu: "Pirmkārt, uzskatīt, ka sunim uzbraucu apzināti, ir vienkārši neiedomājami. Neesmu tāds cilvēks. Suns skrēja, tam paslidēja kājas, un es nepaspēju noreāgēt, lai arī nebraaucu ātri. Turklat pēc negadjuma automašīnu nekavējoties apstādināju, pienācu klāt, apjautājos, vai nepieciešama palīdzība, un atvainojos. Otrkārt, jau pirms šī negadjuma bijām domājuši publiski aktualizēt problēmu, kad suni brīvi pārvietojas ārpus suna saimniekam piederošās teritorijas. Ir izstrādātas labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, kurā vienā no punktiem teikts, ka pilsētās un ciemos, ja suns atrodas ārpus telpām, suna īpašniekam vai turētājam jānodrošina pilnīgu attiecīgās teritorijas norobežošanu no publiskai lietosanai paredzētās teritorijas, novēršot iespēju sunim izklūt no tās. Šajā gadījumā suns varēja izklūt no savas teritorijas, kā rezultātā diemžēl arī notika negadjums. Turklat minētie labturības noteikumi attiecas un tie jāņem vērā visiem sunu īpašniekiem. Ari mums, lai arī privātmājā dzīvojam jau desmit gadus, nav suna, jo dotajā brīdi teritorija apkārt mājai nav pilnīgi nozogota, un apzināmies, ka tādējādi pašlaik nevaram nodrošināt apstākļus, lai suns netraucētu citiem. Tajā pašā laikā mūsu bērns nevar iziet normāli pastaigāties savā pagalmā, jo tajā ik pa laikam ieskrien kāds svešs suns."

Foto - A.Kisanovs

Kooperatoru iela. Nenoliedzami, ģimenes mīluja zaudēšana ir neizsakāmi skumjā brīdis ikvienā ģimenē. Šādās reizēs nereti virsroku gūst arī emocijas. Kuram minētājā negadjumā *pieder* taisnība no morāles viedokļa vai, gluži otrādi, taisnība ir kaut kur pa vidu, to laikraksts nevar apgalvot. Savukārt no juridiskā viedokļa jāatzīst, ka taisnība ir virieša pusē, kura vadītā automašīna sadūrās ar sunīti Džinu. To apstiprināja arī Balvu novada pašvaldības policija, papildus visam rakstā minētajam citējot arī labturības noteikumu 13.punktu: "Pilsētās un ciemos ārpus norobežotās teritorijas suns bez pavadas var atrasties zaļajā zonā un mežā (izņemot pašvaldības noteiktās vietās, kur saskaņā ar saistošajiem noteikumiem tas aizliegts) pastaigas laikā īpašnieka vai turētāja uzraudzībā un redzesloka tādā attālumā, kādā īpašnieks vai turētājs spēj kontrolēt dzīvnieku un tas, kā šajā gadījumā, tīcis sabraukts, pie tā vainojams suna īpašnieks. Protams, ja vien suns nav nobraukts, piemēram, suna īpašnieka pagalmā.

Robežsargi parāda meistarību galda tenisā

Viljacēni kāpj uz pjedestāla augstākajiem pakāpieniem

Foto - no personīgā arhīva

Tatjana Silineviča. Uzvarētāja individuālajā vērtējumā sieviešu grupā.

Romans Paršenkovs. Uzvarētājs individuālajā vērtējumā vīriešu – veterānu grupā.

27.janvārī ar sacensībām galda tenisā atklāja Valsts robežsardzes 2017.gada spartakiādi.

Teicamu sniegumu sacensībās parādīja Viljakas pārvaldes robežsargi. Komandu vērtējumā mūsējie ierindojās godalgotajā 2.vietā, piekāpoties tikai Valsts robežsardzes koledžas sportistiem, savukārt aiz sevis – 3.vietā – atstājot Ludzas pārvaldi. Vēl labāk viljacēniem veicās individuālos vērtējumos: vīriešu – veterānu grupā 1.vietu izcīnīja Viljakas pārvaldes galda tenisists ROMANS PARŠENKOVS, pjedestāla zemākos pakāpienus atvēlot Maratam Bolgovam no Ventspils

pārvaldes (2.vieta) un Andrejam Greperam no Rīgas pārvaldes (3.vieta). Savukārt sieviešu grupā uzvaras laurus plūca Viljakas pārvaldes robežsardze TATJANA SILINEVIČA, pārspējot Ilonu Kustrovu un Olgu Kopilovu no Ludzas pārvaldes, kuras ierindojās attiecīgi 2. un 3.vietā.

Jāpiebilst, ka kopumā gada laikā Valsts robežsardzes teritoriālo pārvalžu un koledžas pārstāvji spartakiādē sacentīties vairākos sporta veidos. Savukārt robežsardzes galda tenisa izlases komanda turpmāk gatavosies startiem Iekšlietu ministrijas 2017.gada spartakiādes sacensībās galda tenisā, kas notiks jau 24.februārī Salaspili.

Informē policija

No veikala evakuē cilvēkus

Pagājušās sestdienas pēcpusdienā Balvu pilsētas iedzīvotāji bija aculiecinieki cilvēku evakuācijai no veikala "Maxima". Notikuma vietā ieradās arī Valsts robežsardzes darbinieki, savukārt Valsts policija un Balvu novada pašvaldības policija ar dienesta automašīnu palīdzību norobežoja iebrucamos ceļus veikala stāvlaukumā. Dotajā brīdi Valsts policija oficiālā skaidrojumā par notikušo ziņo, ka policija todien saņēma informāciju par iespējamiem drošības riskiem un veica pārbaudes. Savukārt plašāku informāciju policija sola tuvākajā laikā.

No 30.janvārī līdz 5.februārim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā sastādīti trīs administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā, viens protokols par siko huligānismu un reģistrēti divi ceļu satiksmes negadjumi bez cietušajiem. Tāpat policijas darbinieki 11 reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīviska rakstura konfliktu gadījumiem. Savukārt par transportlīdzekļa vadīšanu alkoholisko dzērienu iespaidā soditi pieci cilvēki.

Brauc dzērumā

30.janvārī Balvos 1979.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen" bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām un 2,17 promiļu alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

31.janvārī Balvu pagastā 1981.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 2,54 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

1.februārī Balvu novada Briežuciema pagastā 1993.gadā dzimusi sieviete vadīja automašīnu "Opel" 1,27 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās nav iegūtas noteiktā kārtībā) un 0,22 promiļu alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

3.februārī Balvu novada Bērzpils pagastā 1953.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Opel" 1,27 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

5.februārī Balvos 1992.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi" 1,24 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Sports

Zolitē uzvar alūksnieši

Par tradīciju kļuvušas teritoriālo invalīdu biedrību sporta sacensības – ceļojošo kausu izcīņa. Janvāra nogalē balvenieši Balvu muižā uzņēma ciemīus no Alūksnes, Gulbenes un Medņevas, lai noskaidrotu veiksmīgākos spēlētājus: UNO spēlē sieviešu un zolitē – vīriešu grupā.

Balvu teritoriālo invalīdu biedrību pārstāvēja Stanislavs Cibulis, Gunārs Amantovs, Uldis Gorbāns un Jānis Sprudzāns. Jau spēles sākumā zolites turnīrā vadībā izvirzījās alūksnieši, iegūstot 23 no 24 iespējamajiem lielajiem punktiem. Otrā kārtā labi nospēlēja mednievieši, izcīnot 17 punktus. Spraugas cīņas risinājās arī nākamajās kārtās pie visiem galddiņiem. Jāatzīmē, ka vīriešu grupā spēleja viena dāma - Daiga Kadila (Gulbene), kura pēdējā kārtā apspēlēja trīs vīrus, iegūstot 40 mazos punktus. Noslēgumā viņu apbalvoja par atjaunīgu spēli.

Apkopojot rezultātus, I vietu un lielo kausu izcīnīja Alūksnes teritoriālā invalīdu biedrība, aiz sevis atstājot Medņevas un Balvu sportistus. Rezultāti individuālajā vērtējumā zolitē: 1.vieta – Jānis Sprudzāns (Balvi, 22 punkti), 2.vieta – Uldis Skrims (Alūksne, 21 punkts), 3.vieta – Aivars Tūcīs (Medņeva, 20 punkti). Jāpiebilst, ka A.Tūcīs arī sasniedza labāko rezultātu, nespēlējot visvairāk mazos punktus.

Sacensību norisei aizrautīgi sekoja līdzi Balvu teritoriālās invalīdu biedrības valdes priekšsēdētāja Marija Dujbinka, kura uzvarētājiem pasniedza balvas, diplomus un piemiņas kausus.

U.POZŅAKS, sacensību galvenais tiesnesis

Veiksmes prognoze

7.februāris. Līdz pusdienām vēl sildīs vakardienas veiksmes saulīte, kad jādarbojas uz pilnu klapi. Bet pēcpusdienā gan jāpiebremzē un skriēšanu jānomaina pret prātīgu sēdešanu pie galda vai pārdomātu rošīšanos ar lāpstu, āmuru vai zāģi. Diena piemērota arī bibliotēkas, muzeju vai tuvinieku apmeklēšanai. Nevis, lai tusētos, bet palīdzētu viņiem finansiāli vai fiziski.

8.februāris. Trešdiena, kurā ieteicams rīkoties nevis tā, kā spriež rīkoties apkārtējie, bet gan tā, kā liek darīt Tava sirdsapziņa. Šodien tālāk tiks pacietigie diplomāti, nevis karstas putras strēbēji. Tāpēc, ja kāds jāpierunā vai jāpārliecina, apbrunojies ar pacietību un daiļrunību. Tad Tev arī viss izdosies. Šodien uzmanīgi ar medikamentiem, alkoholu un pārtiku, lielas iespējas saindēties.

9.februāris. Ja Tev sen ir kāda fiksa ideja, kā uzlabot savu darba kvantitāti un kvalitāti, kā padarīt vairāk un izsīsties augstāk pa karjeras kāpnēm, tad šodien pēc pusdienām vari pamēģināt iegūt sev atbalsta grupu augstākstāvošās instancēs. Kāds priekšnieks vai deputāts var Tevi sadzīrdēt. Ja 11.februāri, mēness aptumsuma dienā, gribi tikt vaļā no kāda netikuma (smēķēšanas, alkohola, azartspēlēm, pārēšanās utt.), tad šodien jau sāc gatavoties tam – nedzerot, nepārēdoties, atturoties no seksa un TV skatīšanās.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Kā novēlēt, iegūt vai atteikties Mantojuma līgums – alternatīva testamentam

fiziskas, gan juridiskas personas.

Sekas

Līgumiska mantinieka iecēlumu nevar atsaukt vienpusēji ne tieši, ne ar jaunu, pretēju rīkojumu nāves gadījumam (testamentu), ja vien kāds no līguma dalībniekiem nav paturējis sev tiesības vēl rīkoties nāves gadījumā citādi ar zināmām lietām vai mantojuma daļu. Bet, ja šādas tiesības nav pieligtas un līgumiskais mantinieks ir iecelts par vienīgo mantinieku, tas saņem visu atstāto mantu. Ja mantiniekam turpretim noteikti bijusi piešķirta zināma daļa, viņš tikai to vien arī saņem, bet viss pārējais tiek sadalīts likumā noteiktajā kārtībā starp likumiskiem mantiniekiem (laulātais, bērni, mazbērni, vecāki, māsas, brāļi u.tml.).

Mantojuma līgums neaprobežo mantojuma atstājēja tiesības (kaut arī par to nebūtu atsevišķi norunāts, ja vien viņš pats nav tieši no tām atteicies) dzīves laikā rīkoties ar savu kustamu mantu un pat mērenos apmēros to dāvināt. Ja mantojuma atstājējs kaut ko atsavināja ar acīmredzamu nolūku atņemt līgumā ieceltam mantiniekam ar līgumu piešķirtās tiesības, šis mantinieks, vēl mantojuma atstājējam dzīvam esot, var tādu atsavinājumu apstrīdēt un, ja mantojuma atstājējs

ar neapdomātiem izdevumiem samazina savu mantu tiktāl, ka pēc likuma viņa izlaidīgās vai izķērdīgās dzīves dēļ par viņu nodibināma aizgādnība, var prasīt to nodibināt.

Ja mantojuma līguma priekšmets ir nekustams īpašums un šis līgums ir ierakstīts zemesgrāmatā, mantojuma atstājējs savas dzīves laikā šo nekustamo īpašumu var atsavināt, iekilāt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām (piemēram, iznomāt) tikai ar līgumiskā mantinieka piekrīšanu.

Kamēr mantojuma atstājējs vēl ir dzīvs, līgumiskais mantinieks nevar vienpusēji atteikties no līguma neatkarīgi no tā, vai ir uzņēmies kādus pienākumus, vai ne.

Ar mantojuma atstājēja nāvi līgumiskam mantiniekam ir tiesības mantot un līdz ar to arī tiesības pieņemt mantojumu. Atraidit mantojumu līgumiskais mantinieks drīkst tikai tad, ja viņam tādas tiesības ir līgumā paredzētas. Ja līgumiskais mantinieks mirst pirms mantojuma atstājēja, viņam piešķirtā mantojuma tiesības izbeidzas.

Neatraidāmie mantinieki

Mantojuma līgumos jāievēro noteikumi par neatņemamo daļu, t.i., neatraidāmajiem mantiniekiem (laulātajam un lejupējiem, bet, ja tādu nav, augupējiem) ir jāatstāj viņu neatraidāmā daļa – puse no tā, kas viņiem pienāktos pēc likuma. Taču tikai tādā gadījumā, ja vien šie neatraidāmie mantinieki paši, piemēram, ar atsevišķu rakstisku vienošanos vai, piedaloties līgumā, tieši nav atteikušies no savām tiesībām. Tātad, piemēram, ja Jānis par mantinieku līgumā ieceļ Pēteri, taču viņam vēl ir vienīgais dēls Andris, kas ir neatraidāmās mantinieks pēc likuma, Jānis var iecelt Pēteri par mantinieku tikai pusei no viņam piederošā īpašuma, jo Andris kā vienīgais likumiskais mantinieks pēc likuma saņemtu visu Jāņa mantojumu, bet kā neatraidāmajam mantiniekam viņam pienākas puse. Protams, Andris var arī atteikties no savas neatraidāmās daļas.

Ja tas nav ievērots, gan mantojuma atstājējam dzīvam esot, gan arī pēc viņa nāves neatraidāmie mantinieki var līgumu apstrīdēt.

Nakts	Diena
T 8.02	Skaidrs -21 Skaidrs -10
C 9.02	Skaidrs -15 Skaidrs -8
Pk 10.02	Skaidrs -14 Apriņķes -6
S 11.02	Apriņķes -10 Apriņķes -5

Gismeteo.Jaunumi.

Informē LAD

Var iesniegt lauku bloku precizējumus

Lauku atbalsta dienests informē klientus, ka ar šī gada 3.februāri uzsākta lauku bloku/ ainavu elementu precizēšana 2017.gadam. Precizēšanas pieprasījumus varēs iesniegt līdz šī gada 1.aprīlim.

Precizēšanas pieprasījumi jāiesniedz tikai tad, kad klients vēlas iekļaut lauku blokā jau sakoptu platību, pievienot jaunus ainavas elementus vai no lauku bloka izņemt neapsaimniekotu platību. Platībai ir jābūt sakoptai uz lauku bloka precizēšanas pieprasījuma iesniegšanas brīdi, jo tā tiks apsekota arī dabā. Ja tā nebūs sakopta, tā netiks iekļauta lauku blokā un sezonas laikā netiks veikta atkārtota platības apsekošana.

Nemot vērā kļūdas, ko klienti pieļāva iepriekšējā gadā, LAD atgādina, ka minētais lauku bloku precizēšanas pieprasījums nav iesniegums platību maksājumu saņemšanai 2017.gadā. Vienoto iesniegumu varēs iesniegt šā gada pavasarī, un tā iesniegšanas laikā ārpus lauku bloka varēs pieteikt tikai tādu sakoptu platību, kas ir vismaz 0,30 ha.

Šogad lauksaimniekiem, kuri saimnieko pa stabilām un dabā identificējamām lauku robežām, varēs izveidot "lauksaimnieku blokus" (arī tie jāiesniedz kā lauku bloku precizējums), lai noķirtu savas apsaimniekotās platības no kaimiņu apsaimniekotajām platībām. Šī iespēja veidot "lauksaimnieku blokus" ļaus laikā, kad notiks pieteikšanās platību maksājumiem, izvairīties no pieteikto platību pārkāšanās ar kaimiņu pieteiktajām platībām. Plašāka informācija par "lauksaimnieku bloku" veidošanu lasāma LAD mājaslapā.

Atbalsta pieprasījumu pieņemšana par piena ražošanas samazināšanu

2016.gada septembrī piena ražotāji varēja pieteikties Eiropas Komisijas piešķirtam atbalsta pasākumam - Eiropas Savienības atbalstam piena ražotājiem par piena ražošanas samazināšanu. Pretendentiem, kuri pieteikušies minētajam atbalstam 1.kārtā (tā noritēja no 2016.gada 15.septembra līdz 21.septembrim), sākot ar 2017.gada 20.janvāri jāiesniedz LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā atbalsta izmaksas pieprasījums par piena ražošanas samazināšanu. **Pieprasījumu varēs iesniegt līdz 2017.gada 14.februārim.**

Plašāka informācija par atbalsta pasākumu pieejama LAD mājaslapā, izvēlnē "Atbalsta veidi".

Nesavītīga mīlestība – labākais audzināšanas instruments jebkurā vecumā

Vecāku un bērnu attiecības - pozitīva audzināšana un disciplinēšana

Janvārī vecāki sanāca uz grupas nodarbibu, ko vadīja Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta psiholoģe Skaidrīte Krakope, lai bērnu vecāki spētu pozitīvi audzināt un disciplinēt savas mīlās atvases.

Rādot prezentāciju, Skaidrīte pastāstīja: "Bērni ir īpaši, tie pieaugušajiem sniedz tik daudz prieka, laimes, piepildījuma un gandarījuma, bet nereti tas mijas ar abpusējām dusmām, izmisumu, neizpratni un vilšanos. Dažreiz pieaugušie domā, ka bērni daudz ko nesaprot vai arī paši pieaugušie nespēj viņiem kaut ko izskaidrot. Pieaugušie dažādu iemeslu dēļ nesaprot bērnus un nespēj ar viņiem par kaut ko vienoties vai vienkārši neņem vērā viņu vēlmes, jo nav laika vai atbilstoša garastāvokļa.

Reizēm šķiet - ja bērni mācētu mums izskaidrot gudrā pieaugušo valodā, kā viņi jūtas un ko vēlas no saviem vecākiem, varbūt attiecībās dažreiz viss būtu savādāk. Audzināšana – rūpes par bērnu ir gan prieka pilns un uzmundrinošs, gan nogurdinošs un kaitinošs process. Tas ir milzīgs izaicinājums. Dažreiz šķiet, ka viss, ko dari, ir nepareizi! Bērnu uzvedība ir aizsardzība – ja bērns regulāri nonāk situācijās, kurās jūtas apdraudēts, slikta vai vardarbīga uzvedība ir aizsardzība. Bērna nepaklausība ir kliedziens pēc palīdzības, es viens netiek galā – lūdzu, palīdziet man.

Bērna pilnvērtīgai attīstībai noteikti nepieciešama beznosacījuma mīlestība, cieņa pret bērnu personību, drošības un

Skolēni parāda plašas zināšanas par Latgali

Devītklasnieki sacenšas ģeogrāfijas konkursā

1.februārī Viļakas novada Rekas vidusskolā notika starpnovaladu konkursā ģeogrāfijā 9.klasēm "Latgale mana un tava". Šogad konkursa tēma tika saistīta ar Latgali, lai atzīmētu Latgales kongresa simtgadi.

Konkursa organizētājas - Viļakas novada ģeogrāfijas skolotāji Inese Cibule, Lilita Šaicāne un Andra Korņejeva - bija izveidojušas uzdevumus trīs blokos, kas aptvēra plašu zināšanu loku arī tepat par mūsu Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadiem. Skolēni parādīja savas zināšanas kultūrvēsturē, dabas ģeogrāfijā un dzīvās dabas objektu atpazīšanā. Uzdevumos bija jāatpazīst populāras personības, objekti kartē, aizsargājamās dabas teritorijas u.c. Konkursā piedalījās komandas no Baltinavas, Rekas, Bērzpils, Rugāju, Tilžas vidusskolas, Stacijas pamatskolas, Stacijas pamatskolas Viļnas filiāles, Tilžas internātpamatskolas un Žīguru pamatskolas.

Konkursa atklāšanu kopīgi ar skolas direktoru Pēteru

Vancānu uzruna, Viļa Cibuļa un Ineses Cibules dziedājums, kā arī skolēni tika iepazīstināti ar konkursa darba kārtību. Spraigā cīņā pēc vairāk nekā divu stundu darba tika noskaidroti arī labākie. Pirmo vietu saņēma Žīguru pamatskolas skolēni Kristers Kaņepe un Gustavs Vanags, otrajā vietā palika Rugāju vidusskolas skolēni Reinis Ozoliņš un Rēzija Puško, trešajā vietā - Rekas vidusskolas skolēni Marija Maksimova un Viktorija Maksimova. Pārējie - Emīls Pugačs un Raivis Pugačs no Bērzpils vidusskolas, Arnis Mežals un Airita Ločmele no Baltinavas vidusskolas, Agnese Ugare un Eva Ziemele no Stacijas pamatskolas, Alīna Zelča un Sigita Bizune no Tilžas internātpamatskolas, Elīza Ciprusē un Artūrs Melnis no Tilžas vidusskolas, Iluta Medne un Elija Dmitrijeva no Stacijas pamatskolas Viļnas filiāles - ierindojās zemāk un saņēma Pateicības rakstus. Noslēgumā skolu komandas kopā ar skolotājiem, kuri bija sagatavojuši skolēnus konkursam, - Valentīnu Vuguli, Solvetu Loginu, Ainu Vuoveri, Aldi Laicānu, Aivu Aleksandrovu, Ainu Šņukuti, apmeklēja Rekas vidusskolas kultūrvēstures muzeju, kur bija skatāma grāmatu izstāde.

S.Logina, Baltinavas vidusskolas ģeogrāfijas skolotāja

stabilitātes izjūta un vecāku noteicošā loma ģimenē. Bērniem ir jāsaka, mana mīlestība vienmēr ir ar tevi. Ja vien man būtu izvēlēties jebkuru bērnu uz pasaules, es vienalga izvēlētos tevi. Vecāku cieņa pret bērnu vajadzībām un spēja paskatīties uz situāciju no bērna redzējuma veicina drošu savstarpējo uzticēšanos un veiksmīgu attiecību veidošanos. Izpratne par bērnu attīstību - domāšanu un jūtām - palīdz saprast, kāpēc bērns rīkojas tā, kā rīkojas, un palīdz atrast atbilstošāko veidu, kā reaģēt uz viņa uzvedību un nodrošināt atbalstu.

Izprotot savu bērnu, uzlabojot attiecības un veltot laiku, ieguvējī būs bērni un vecāki. Bērns mācās jau kopš dzimšanas. Noteikumi un disciplīna ir jāiņemās, un mūsu kā vecāku pienākums ir tos iemācīt. Bērniem, kuri saprot disciplīnu, ir lielāka ticība sev un pašpārliecība. Bērnbā apgūtie noteikumi un ierobežojumi palīdzēs topošajam jaunietim un vēlāk arī pieaugušajam veidot pašam savus noteikumus. Disciplina ir nepārraukti izglītības process, kura pamatā ir harmoniskas attiecības, uzslavas, noteikumu izpratne un to ievērošana. Disciplīnai nav jābūt negatīvai vai stresu izraisošai. Vecāku svarīgākais uzdevums ir atbalstīt un vadīt savu bērnu, jo bērni

skatās uz vecākiem kā PARAUGU. Vecumposmu attīstības īpatnību nepārzināšana pieaugušajos pašos var izsaukt dusmas un agresīvu uzvedību. Mums pašiem jābūt tādiem, kādus mēs gribam redzēt savus bērnus. Vecākiem ar savu uzvedību bērniem jāmāca: cienīt citu cilvēku tiesības, izrādīt laipnību, palīdzēt citiem, saprast, kad esam sāpinājuši citus, neaprūnāt, mācīties no kļūdām, no sirds atvainoties, būt lojāliem, rīkoties taisnīgi.

Bērnu domu graudi: "Desmit minūšu saruna ar Jums, mamma un tēti, man spēj aiztaupīt stundu asarās! Jā, mums ir strīdi, taču šie strīdi ir zīme, ka mums uz brīdi jāapstājas un jāievēl elpa, kura mums palīdzētu piepildīt savu dzīvi ar pozitīvām emocijām."

Apsveikumi

Gadu straumē nestas aiziet dienas,
Dzīves jūrā saplūst vienuviet.
Lai vēl ilgi mirdz Tev celazvaigzne,
Darbi veicas, gaišas dienas rit.

Sirsniņi sveicam vīru, tēvu, vectēvu un vecvectēvu
Jāni Kravali skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam panākumus,
veselību un izturību turpmākajos gados!

Sievie, meita ar visu kuplo ģimeni Vācijā

Kas bijis labs, to Tava sirds lai glabā
Un neļauj rūsas pēdām pāri iet.
Gads nākamais par bijušo lai labāks,
Lai spēks un veselība dzīves dārzā zied!

Sirsniņi sveicam **Jāni Melnaci** skaistajā 95 dzīves gadu
jubilejā! Vēlam stipru veselību, izturību ikdienas gaitās!

Ciruļi, Stāmeri, Jermacāni

Garš dzīves ceļš, kur smaguma nav trūcis,
Bet katrai naktij galā bija rīts,
Jo palīdzējis Dievs, kad viņu lūdzi,
Pēc tumsas apkārt atkal sauli vīt.

Sirsniņi sveicam **Jāni Melnaci** 95 gadu jubilejā!
Vēlam būt stipram, lai neatstāj veselību un dzīvotgrību.
Mazbērni ar ģimenēm

Laimi, lai tā vienmēr soļo blakus,
Sauli, lai tā vienmēr sirdi spīd,
Veselību, kas ir visa mīja,
Dzīvesprieks lai garām neaizslīd.

Sirsniņi sveicieni un laba vēlējumi **Agnesei Mičupei**
skaistajā dzīves jubilejā.

Vivina

Šie gadi vērtība, kas Tev ir data,
To vajag novērtēt, jo tas Tavs mūžs,
Un Tavā mūžā skaitstākā no rotām
Ir sirsniiba, kas Tavā sirdi mit.

Mīļi sveicam **Agnesi Mičuli** 75 gadu dzīves jubilejā!
Labu veselību un Dieva svētību turpmākajos gados vēl
Aloizs, Nora, Anna, Antonīna, Valentīna, Elīta

Pārdod

Pārdod kartupeļus, burkānus,
cukurbieties, graudus lopbarībai,
sienu. Tālr. 25442582.

Pārdod skaldītu, krāmētu malku
(arī sausu). Tālr. 25442582.

Pārdod kviešus.
Tālr. 25737570.

Pārdod *Jotul*, stelles.
Tālr. 20123606.

Pārdod *VW Passat Variant*, 1993.g.,
TA 12.2017. Tālr. 29409833.

Pārdod *Ford Mondeo*, 2005.g.,
2.0 TDCI, teicamā kārtībā,
EUR 2500. Tālr. 26416344.

Laikrakstu "Vaduguns" martam izdevīgāk abonēt!

**martam
izdevīgāk abonēt!**

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus,
liellopus, aitas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Paaugstinātas cenas!
Skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520, 26393921, 65329997
vai pa e-pastu:re-nem@inbox.lv

SIA "ĀIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Labas cenas! Samaksa tūlitēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
par labām cenām iepērk
jaunlopus un liellopus.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlitēja.
Svari. Tālr. 28761515.

Pērk meža ipašumus ar
zemi un cirsmas.
Tālr. 29433000.

Pērk mežus, kailcirtes.
Tālr. 29100239.

Pērk PURVA ARKLU.
Tālr. 28772537.

Dažādi

Akumulatori traktortehnikai veikalā
"Wellagro", Stacijas ielā 32
(pretī Lukoil).
Tālr. 25643339.

JAUNS PIEVEDUMS mazlietoto
apģērbu veikalā, Tautas 1.

"TAKO AKMENS" izgatavo
piemineklus un kapu apmales no
Zviedrijas granīta un laukakmens.
Plaša izvēle, zemas cenas.
Tālr. 29388000, 28617357.

Griež bistamus kokus.
Tālr. 26372392.

Iekšdarbu remonts.
Tālr. 27327629.

Dāvina istabas suniti.
Tālr. 20123606.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVIS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, LZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019 - 29360851;
ŠOFERIS A.KIRSANOVIS - T. 27870730 26555382
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

Pateicība

Izsakām sirsnigu pateicību prāvestam Staņislavam
Prikulim, "Ritums" darbiniekam, "Kamīnkroga" meitenēm
Anitai un Lucijai, visiem, kuri juta līdzi mūsu lielajās bēdās,
pavadot māmiņu, babiņu **Domicellu Circeni** pēdējā gaitā.

Īpaši mīļi paldies Janīnai, Haraldam, Magdai, Dainai.

BĒRNI, MAZBĒRNI

Līdzjūtības

Caur sniegotu rītu tu projām aizgāji
klusi,
Baltās un nebaltās dienas mūža
kamolā satinus.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ninai**
Muižnieci, Innai Daukstei un
pārējiem tuviniekiem,
KLAVIDIJU BARONOVU mūžībā
pavadot.

Gromovi, Božeskuli, Sarkane,
Pušpuri, Voite, Baranovi,
Čakāne, Garoza

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bēri turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skujām birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māt!
(K.Apšķruma)

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Innai Daukstei, MĀMULINU
mūžības celā pavadot.

Balvu pagasta pārvalde

Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.

(Ā.Eiksnē)

Dalām skumju un dvēseles sāpju
smagumu ar **Innas Daukstes,**
Lienes, Imanta ģimenēm un
pārējiem tuviniekiem, pavadot
māmiņu, vecmāmiņu un
vecvecmāmiņu
KLAVIDIJU BARONOVU mūžībā.
Biruta, Ingūna, Guntis Gulbji

Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmulīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Innai Daukstei un tuviniekiem,
sirmo **MĀMULU** mūžības celā
pavadot.
Mincāne, Judina, Dārziņa,
Losāne, Krilovi

Nu salikusi rokas, dus mierā
māmulīņa,
Nu aplusus rokas, kas
strādājušas.
Tās rokas labās, svētās, kas
glāstiņu
Un glāstot gaišu mieru sirdi
ielējušas.
Jūtam līdzi dvēseles sāpēs
Antonīnai, no MĀMULĀS uz mūžu
atvadoties.
Mežvidu lielais šuvēju cehs

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan miljā mātes balss,
Tikai klusa sāpe sirdi
Ilgi vēl pēc Tevis saukus.
(E.Zālīte)
Izsakām patiesu līdzjūtību
Antonīnai Eljaševicai ar ģimeni,
miļo **MAMIŅU, VECMĀMIŅU** smilšu
kalniņā pavadot.
Mājas "Kārklini" kaimiņi